

Mesačník Nitra – júl a august 2005

Editorial

Pravda a lož

Nežijeme ani v duchu ani v pravde, žijeme v materiálnej skutočnosti, ktorá každú chvíľu požaduje od nás lož, ktorou by sa prikryla jej nezmyselnosť. Pravda je taká vzácna ako kométa, čo sa objavuje raz za sto rokov. Zato lož je bežná ako východ Slnka.

Lož a pretváarka. Nájdeme ich všade - v politike, v bežnom živote, na ulici, v obchode, v rodine, na pracovisku a v láske. Lož býva zvyčajne samoučelná. Všetci to chceme. Aspoň to tak na prvý pohľad vyzerá. Klameme sa vzájomne a zdá sa, že klamať sa naozaj chceme. Hráme divadlo a pretvarujeme sa. Tvárime sa, že sa milujeme. Tvárime sa, že obdivujeme aj to, čo sa nám hnuší. Dohody o prípustnej miere tolerancie a lži síce nejestvujú, ale nepísaný zákon funguje.

Istý prozaik tvrdí: „Je veľmi ťažké chápať ľudí, ktorí hovoria práve to, čo cítia.“ Prepáčte, chcem vlastne povedať - ak hovoria - pravdu. Bože! ON je taký prostorek! Ospravedlňujeme jeho slobodu a spontánnosť prejavu. A pritom mu v duchu závidíme, že hovorí presne to, čo chce, že sa na nič nehrá a že vždy je sám sebou.

Pravdu hovoria iba blázni, spasitelia a čudáci. Všetci sú to ľudia nezvyčajní, nejakým spôsobom posunutí z normálu. Môžeme si ich ctíť a vážiť, no každodenný život s nimi je nepredstaviteľný. Na druhej strane - lož si nemusíme vážiť, ale dá sa s ňou žiť. A niekedy aj celkom slušne. Tak čo k tomu dodať?

Ludmila Synaková

1.strana

Tridsať rokov kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA
Svedectvo o dobe, v akej žijeme

V týchto dňoch si pripomíname 30. výročie od začatia vydávania kultúrneho a spoločenského mesačníka Nitra. Pamätníci vedia, že pôvodne vychádzal pod názvom Život a kultúra mesta Nitry a jeho prvým vydavateľom bol Mestský národný výbor a Park kultúry a oddychu v Nitre. Funkciu výkonného redaktora plnil Mgr. Róbert Schmuck, ktorému pomáhal bohatý dopisovateľský aktív. Vo svojich počiatkoch časopis vychádzal na jedenástich stranách vrátane obálky. Mesačník mapoval kultúrny a spoločenský život, nevyhol sa žiadnej z dôležitých tém, ktoré ovplyvňovali vtedajšie dianie v Nitre. I keď jeho vydávanie bolo silne poznačené ideologickým nánosom, predstavovaným pôsobením komunistického režimu, mesačník sa významnou mierou podpísal na formovaní kultúrneho povedomia obyvateľstva a kultúrnym inštitúciám pomáhal pri propagovaní ich všestranných aktivít. V 90-tych rokoch sa funkcie šéfredaktora ujal Mgr. Ondrej Sivčák a vedúcim redaktorom bol Ing. Jozef Korec. Aj v tomto porevolučnom období mal časopis významný podiel na formovaní svojich čitateľov a dokázal svoju opodstatnenosť na presýtenom časopiseckom trhu. Ak vezmeme do úvahy, že vkus dnešného čitateľa sa pod vplyvom bulváru zmenil takmer o 180 stupňov, musí nás tešiť skutočnosť, že mesačník Nitra si aj naďalej zachováva svojich verných čitateľov. Je určite potešiteľné, že tak ako vo svojich počiatkoch, i dnes zostáva verný svojmu hlavnému poslaniu a to prinášať informácie o dianí vo verejnom živote a v kultúre. V období transformácie verejnej správy a prenosu kompetencií zo štátnej správy na samosprávu sa tvorivý kolektív mesačníka snaží v čo najširšej miere prinášať aktuálne informácie o dianí v samosprávnych orgánoch mesta a usiluje sa naplňať hlavné ambície samosprávy - prezentovať sa pred občanmi. Je chvályhodné, že Mesto Nitra a mestský úrad ako vydavateľ si uvedomuje, že musí byť záujemcom samosprávy, aby sa médium intenzívne venovalo kultivovaniu miestneho a regionálneho vedomia, spoločenského života, podpore miestnej kultúry, oživovaniu kultúrnych tradícií, osvetovej činnosti zameranej na dejiny, či na ochranu a zveľaďovanie prírodných daností, sídelných a iných osobitostí mesta.

Tridsať rokov existencie len podčiarkuje skutočnosť, že časopis si do dnešných čias zachováva svoju čitateľskú obec, ktorá sa každý mesiac dožaduje informácií o aktuálnom dianí. Mesačník podporuje miestnu a regionálnu identitu obyvateľov, zvyšuje ich informovanosť o udalostiach a aktivitách

v meste. Medzi čitateľmi sú obľúbené aj články od spolupracovníkov – archeológov, profesionálnych či amatérskych historikov, ktorí pred čitateľmi odkrývajú tajomstvá našej dávnej minulosti. Nemaľou mierou tak prispievajú k formovaniu povedomia a oprávnenej hrdosti na starodávnu Nitru – matku slovenských miest, ktorá je naším spoločným domovom.

Krokom vpred možno nazvať zmenu v organizačnej štruktúre mestského úradu, vďaka ktorej sa v máji 2001 mesačník presunul pod Nitriansky informačný systém (NISYS). Táto skutočnosť sa vzhľadom na celkový prínos pre mestskú informačnú kanceláriu, ako aj pre mesačník ukázala byť opodstatnená, pretože všetky dôležité informácie sa sústredili pod jednu strechu. Pozitívom je aj prepojenie klasickej tlačenej formy vydávania mesačníka s elektronickou, a to umiestnením obsahu časopisu na internetovú stránku mesta Nitry. Zásluhou elektronickej podoby tak kultúrno-spoločenský časopis Nitra získal nový rozmer, pretože si ho môžu prelistovať čitatelia v ktoromkoľvek kúte sveta. Je potešiteľné, že pod vedením šéfredaktorky Mgr. Ľudmily Synakovej a s prispením redakčnej rady mesačník získal 1. miesto v jednej z kategórií celoslovenskej súťaže obecných, mestských a regionálnych novín Miestne noviny 2004, organizovanej Národným osvetovým centrom, časopisom Národná osveta, Slovenským syndikátom novinárov a Katedrou žurnalistiky FF UK Bratislava. Umiestnenie mesačníka v tejto prestížnej súťaži svedčí o tom, že časopis kráča po správnej ceste a takto zamerané médium zostane svedectvom a súčasne odkazom pre budúce generácie o dobe, v akej sme žili.

Ľudmila Synaková, šéfredaktorka

2.strana

Vedenie mesta sa stretlo s podnikateľmi a živnostníkmi

Pomôžte nám znížiť nezamestnanosť

Na mestskom úrade v Nitre sa 31. mája uskutočnilo stretnutie predstaviteľov Mesta Nitry s miestnymi podnikateľmi. Okrem primátora Ferdinanda Víteka, jeho zástupcu a poslanca dlhodobu uvoľneného na výkon funkcie Ing. Miloša Dovičoviča sa na tomto stretnutí zúčastnili aj vedúci odborov a oddelení, s ktorými podnikatelia prichádzajú najčastejšie do kontaktu. Hlavným cieľom samosprávy bolo predstaviť svoje zámery, týkajúce sa spolupráce s podnikateľským sektorom. No zaujímali ich aj predstavy a názory podnikateľských subjektov. Na úvod stretnutia som sa niektorých spýtala, čo očakávajú od vedenia mesta? Ich odpoveď znela: menej byrokracie, uľahčenie podmienok na podnikanie a najmä ústretovosť úradníkov, ktorí nás zbytočne šikanujú a preháňajú. Na úvod asi dvojhodinového stretnutia primátor podnikateľov stručne oboznámil so situáciou v priemyselnom parku Sever. Okrem iného povedal, že Mesto má podpísané zmluvy s ďalšími dvomi investormi, zo strategických dôvodov ich odmietol prezradiť. V tejto zóne sú veľké kapacity na zníženie nezamestnanosti. Primátor netajil sklamanie, že na stretnutie zástupcov mesta s podnikateľmi, hoc dlho avizované, prijal pozvanie len asi 20 podnikateľov a aj medzi nimi prevažovali drobní živnostníci, majitelia. Na stretnutí vystúpil vedúci oddelenia miestnych daní a poplatkov Vladimír Petřík, ktorý informoval o daňovej politike mesta. Špecialistka územnej prípravy, Ing. Arch. Eva Ligačová, ktorá informovala o územnom pláne a zámeroch mesta. Obe strany sa zhodli, že vzájomná komunikácia nie je dostatočná. Vedenie Mesta preto uvažuje pripraviť aj ďalšie stretnutia s podnikateľmi, ktoré by už mali byť orientované na konkrétne oblasti. Na záver vyjadril presvedčenie, že Mestu sa v tesnej spolupráci s podnikateľmi sa podarí znížiť nezamestnanosť. Najbližšie budú na takéto stretnutie pozvané firmy, pôsobiace v oblasti cestovného ruchu a v službách, v ďalšom termíne sa zídu reprezentanti stavebných firiem a veľkí zamestnávateľia. „Bolo by vhodné, keby podnikatelia v Nitre vytvorili svoju reprezentáciu, ktorá by smerom k mestu vyvíjala lobing,“ konštatoval Miloš Dovičovič. Podnikatelia v diskusii vyjadrili sklamanie z toho, že na stretnutie neprišli poslanci mestského zastupiteľstva. (sy)

Text pod snímku na 2.stranu:

Prvým investorom v priemyselnom parku Sever je nemecká firma Visteon, zaoberajúca sa výrobou komponentov pre automobilový priemysel. Mesto im na základe zmluvy zabezpečilo inžinierske siete, výstavbu kanalizačného a vodovodného systému. Samospráva na to získala

zo štátnej pokladnice 26 miliónov korún. Nemecká firma investuje do závodu viac ako 1,5 miliardy a v pláne má zamestnať približne 400 ľudí z celého regiónu. Väčšinu budú tvoriť operátori liniek, ale investor má záujem aj o vysokoškolákov. Výberový proces na obsadenie pracovných pozícií sa už začal a potrvá do októbra budúceho roku, keď závod začne naplno fungovať. Aktuálna fotografia zachytáva situáciu na pozemku medzi Šindolkou a Dražovcami okolo 17. júna.

Text a snímka: (syn)

3.strana

Nitrianske kultúrne leto otvára podujatie Nitra, milá Nitra

Pešia zóna a námestie ožijú Veľkou Moravou

Prvé júlové dni (1.-5. júla) sa Nitra zmení na nepoznanie. Podujatím s názvom Nitra, milá Nitra ... s podtitulom Dni Nitranov, sa začne pestrý program Nitrianskeho kultúrneho leta. Mesto si týmto dáva za cieľ spríjemniť svojim obyvateľom, ale rovnako i návštevníkom, letné dovolenkové a prázdninové dni. Tohtoročný letný festival organizátori zasvätili významným osobnostiam histórie i súčasnosti Nitry. Ako na tlačovej besede povedala vedúca oddelenia kultúry a športu Dagmar Bojdová, história Nitry patrí oddávna k jej srdcovým záležitostiam. „Mrzí ma, ak napriek svojej jedinečnosti nedokážeme obyvateľom a ani turistom ponúknuť nič zo svojej historickej starobylosti. Určite aj preto majú Nitrania nepoznať vlastnú históriu. A to bol jeden z dôvodov, prečo sme si povedali, že v rámci osláv atraktívnou a najmä zrozumiteľnou formou širokej verejnosti priblížime významné osobnosti a udalosti veľkomoravského obdobia.“

Dramaturgia zohľadňuje záujem rôznych vekových skupín, milovníkov vážnej hudby či ľahších žánrov. Deti, ale aj dospelých, iste poteší stretnutie so živými sochami historických postáv, tajuplná cesta za tajomstvom zakopaného meča, zabudnutými príbehmi a postavami nitrianskej histórie spojená so súťažami, hrami a sladkými odmenami.

Mimoriadny zážitok sľubuje veľkolepá nočná fakľová divadelná show odohrávajúca sa na veľkomoravskom opevnení spojená s veľkoplošnou projekciou. Bude to pôsobivá divadelná freska z obdobia Veľkej Moravy, ktorá rozpovie bájný príbeh o Pribinovi, kniežati Nitry. Dospelí, ktorých si podmanili nitrianske muzikály, si iste prídu na svoje pri melódiách v podaní hercov DAB. Prijemný večer môžete zažiť aj na galavečere Roba Kazíka s jeho hosťami Evou Mázikovou a Salcom, ktorý bude tak ako vlani na Svätoplukovom námestí. Obdivovateľom histórie sa len na krátky čas štyroch hodín ponúkne jedinečná prehliadka archeologického náleziska základov kostolíka z 9. storočia na Martinskom vrchu (v areáli kasární pod Zoborom) s ukázkami práce archeológov v teréne.

Ďalší zážitok ponúkne pravá staroslovienska hostina s atmosférou dávnych čias, ktorú pripravujú s členmi Tovarišstva starých bojových umení a remesiel. Bohaté stoly prestreté vo Vrštati by sa mali prehýbať pod dobrotami akým holdovali naši predkovia. V tradičných dobových nádobách a v kalichoch sa bude podávať medovina, pečené mäso i ryby. O zvyšky stravy by sa vraj mali postarať vyhladnuté bernardíny. Hostina sa bude konať na počesť vysvätenia prvého kresťanského chrámu na našom území, odkedy uplynulo 1177 rokov, aj vstupné na hostinu bude presne 1177 Sk. Medzi hosťami by vraj nemali chýbať ani traja najvyšší predstavitelia nášho štátu, (ich návšteva do uzávierky mesačníka nebola potvrdená.)

Historickú atmosféru nitrianskych slávností budú svojou účasťou dotvárať doboví jarmočníci. Ich kostýmy budú mať nádych starých čias. Mali by prezentovať techniky starých remesiel ako sú hrnčiarstvo, drotárstvo, košíkárstvo, rezbárstvo, sklárstvo, umelecké kováčstvo. Priamo na námestí sa budú raziť pamätné mince.

Mestská pokladnica na túto najväčšiu kultúrno-spoločenskú udalosť roka uvoľnila 700 tisíc korún. Primátor zdôraznil, že všetky podujatia Mesto nerobí samo, ale participuje s viacerými kultúrnymi inštitúciami mesta. Ak by mesto nenašlo podporu sponzorov, peňazí by sa pominulo určite i viac. Nitrianske kultúrne leto pokračuje počas letných mesiacov piatkovými hudobnými večerami v synagóge, koncertmi známych hudobných kapiel a kinematografom na Svätoplukovom námestí, nedeľnými stretnutiami s rozprávkou, muzikálovými melódiami či dychovkou v Mestskom parku na Sihoti a bohatou programovou ponukou nitrianskych kultúrnych inštitúcií. Oddelenie kultúry a športu ďakuje všetkým spoluorganizátorom za ochotu a osobné zaniehanie, bez ktorých by tento projekt len ťažko mohol uskutočniť. (sy)

4.strana

Kardinál Korec opustil kreslo diecézneho biskupa

Kardinál Ján Chryzostom Korec sa rozhodol abdikovať z funkcie diecézneho biskupa. Pápež Benedikt XVI. jeho odstúpenie prijal dňa 9. júna t.r. Podľa kánonického práva musí každý biskup po dovŕšení 75. roku veku života podať abdikáciu do rúk pápeža, ale pápež ju nemusí prijať okamžite. V tomto prípade sa tak stalo v uplynulých dňoch, keď pápež Benedikt XVI. prijal jeho odstúpenie 9. júna.

Kardinál Ján Chryzostom Korec stál na čele Nitrianskej diecézy šesťnásť rokov. Odchádzajúci diecézny biskup prišiel do Nitry v marci 1990. Vtedy mal za sebou 40-ročné pôsobenie ako biskup bez štátneho súhlasu, a to v civilnom zamestnaní a osem rokov vo väzení. Napriek tomu sa pustil do duchovnej obnovy ateizmom zdevastovanej spoločnosti. V roku 1991 sa stal kardinálom a tak k službe diecézneho biskupa pribudli aj povinnosti všeobecnej cirkvi. Bol členom troch dikastérií, okrem iných aj Pápežskej rady pre kultúru. Od roku 1990 vysvätil 210 kňazov, absolventov kňazského seminára sv. Gorazda, ktorý bol obnovený práve jeho zásluhou. Posvätil 90 nových kostolov a začal rekonštrukciu Nitrianskeho hradu. Kardinál Korec však aj naďalej zostáva biskupom a v Nitre zostane pôsobiť ako emeritný biskup.

Na uvoľnené miesto diecézneho biskupa si 16. júla zasadne profesor cirkevných dejín Viliam Judák. Je prvým zo Slovenska, ktorého menoval nový pápež. Mon. Viliam Judák pôsobil doteraz ako profesor cirkevných dejín na Rímskokatolíckej Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre. Narodil sa v roku 1957 v Harvelke a v roku 1985 bol v Nitre vysvätený za kňaza. (syn)

4.strana

S partnermi z Č. Budějovic o životnom prostredí

Na návštevu Nitry ako i mestského úradu zavítali v uplynulých dňoch zástupcovia partnerského mesta České Budějovice. Vedúci odboru ochrany životného prostredia Svatopluk Míša, referent z oddelenia správy komunikácii odboru Správy verejných statkov Josef Vlček a vedúci odboru pamiatkovej starostlivosti František Hrdý sa na mestskom úrade stretli s vedúcim odboru komunálnych činností Ing. Pavlom Jakubčinom. Zástupcovia oboch miest hovorili o spoločnej spolupráci a témou ich rokovaní bola správa a údržba miestnych komunikácií. V spoločnosti Nitrianske komunálne služby si vymenili skúsenosti z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, pozreli si aj zberový dvor.

V rámci pracovného pobytu v Nitre si v sprievode s vedúcim oddelenia životného prostredia Ing. Zoltánom Balkom obhliadli nové detské ihriská na sídliskách, prezreli si hospodársky dvor a voliériu ako aj psí útulok. Hostia z Čiech sa zaujímali aj o spôsob, akým v Nitre ošetrujeme porasty. (rm)

5.-6.strana

Delegácia mesta na dňoch Unesco

V dňoch 9. až 11. júna sa delegácia Mesta Nitry zúčastnila na oslavách VI. výročia zápisu kroměřížskych záhrad a Arcibiskupského zámku v Kroměříži na Listinu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Delegáciu Nitry, zloženú z poslankyne MsZ Evy Hlaváčovej, vedúcej oddelenia kultúry a športu úradu Dagmar Bojdovej, pracovníčky tohto oddelenia Viery Zaujčovej a redaktorky mesačníka Nitra Ľudmily Synakovej, viedol zástupca primátora František Baláž. Hostitelia sa nám počas trojdňového pobytu na pôde nášho partnerského mesta intenzívne venovali. Delegáciu prijal starosta Petr Dvořáček, jeho zástupcovia Jitka Dvořáková, MUDr. Olga Sehnalová, vedúci oddelenia kultúry, cestovného ruchu a štátnej pamiatkovej starostlivosti Mgr. Petr Pálka.

Každý kto niekedy navštívil Kroměříž mi dá iste za pravdu, že toto mesto metaforicky nazývané ako hanácke Atény je jedinečným historickým skvostom. Svojím návštevníkom má čo ukázať, pretože na jeho území sa nachádzajú vzácne historické skvosty. A určite aj týmto sú si obe mestá podobné, pretože, ako sme sa dozvedeli od vedúcej oddelenia kultúry a športu MsÚ Dagmar Bojdovej aj Nitra má snahu zapísať svoje historické pamätihodnosti na Listinu Unesco. Delegácia Nitry sa v kroměřížskom Klube Unesco práve v tejto súvislosti zaujímala o podmienky, ktoré musí splniť.

Počas prvého dňa pobytu sme sa v Múzeu Kroměřížska zúčastnili na besede s doc. L. Klusákovou, ktorá hovorila o využití kultúrnych pamiatok v juhozápadnom Francúzsku, ležiacom na periférii od Paríža. Besedu usporiadali spolu s Klubom Unesco v Kroměříži. Naša delegácia sa zaujímala o konkrétne podmienky, ktoré by sme ako Mesto Nitra museli splniť, ak by chceli mať naše pamiatky zapísané na Listine Unesco. Na besede sa hovorilo o celkovom rozvoji turistiky a cestovného ruchu v Čechách a na Morave, kde ruka v ruke musí ísť dobrá propagácia. Hovorilo sa o zriaďovaní tzv. turistických balíčkov, ktorými chcú prilákať turistov. Aj Kroměříž, rovnako ako Nitra, má problémy s tým, že návštevníci sa v ňom zastavia iba na jeden deň, neprespia a v ceste pokračujú ďalej. Zlínsky kraj pripravuje spoločnú propagáciu celého územia – projekt turistického portálu s názvom Svet turistiky, ktorý bude prepojený na podnikateľov v cestovnom ruchu. O finančnú podporu projektu v hodnote 15. mil. Sk požiadali EÚ. Ďalšou novinkou je Moravská jantárová cesta, ktorá povedie regiónom Kroměříža. Obe partnerské strany získali nové vedomosti a odniesli si aj inšpiráciu na blížiacu sa letnú turistickú sezónu. Na besede o využití kultúrnych pamiatok sa hovorilo aj o tom, že na Morave sa pri propagácii turizmu krajské peniaze združujú s mestskými. Takto vznikne spoločná webová stránka „svet turistiky“, ktorá bude mať priame prepojenie na podnikateľov v cestovnom ruchu. A ešte treba podotknúť, že Nitrania sa majú od Kroměříža a ďalších českých miest čo učiť aj čo sa týka marketingu, pretože v tomto období pracujú na projekte na prilákanie a udržanie zahraničnej klientely. V Čechách sa snažia zaujať aj zväčšením počtu turistických cieľov. Novinkou je ponuka turistických balíčkov, ktorými supľujú (nahradzajú) funkciu cestovných kancelárií. Turistom budú ponúkať ucelené destinácie s cenovo prijateľnými nocľahmi.

Na návšteve v Knižnici Kroměřížska sme sa stretli s riaditeľkou Mgr. Šárkou Kašpárkovou a s vedúcou úseku služieb Mgr. Danielou Hebnerovou, ktorá je aj predsedníčkou spoločnosti Česko-slovenského priateľstva. Našu delegáciu previedli po celej knižnici a oboznámili nás s jej činnosťou. Predstavili nám kútik partnerských miest, v ktorom sa nachádzajú všetky dostupné publikácie, ktoré vlastní z jednotlivých partnerských miest. Nás potešilo, že obyvatelia Kroměříža majú možnosť prečítať si v rozličných publikáciách a propagačných materiáloch aj o Nitre. Knižnica Kroměřížska má veľké skúsenosti so získavaním financií z európskych fondov a okrem knihovníckych služieb sa zameriava aj na neziskový sektor na regionálnej úrovni. V dňoch 5. - 7. 10. 2005 sa z iniciatívy knižnice uskutoční stretnutie ľudí, pracujúcich v treťom sektore, na ktoré príde pozvanie aj „neziskovky“ z Nitry. Naša delegácia dostala adresár neziskových organizácií okresu Kroměříž. Prisľúbili sme im poslať kontakty na nitriansky tretí sektor. Organizátori majú tento raz záujem o kontakty na nadácie, zamerané na dobrovoľnícke aktivity smerom k sociálne znevýhodneným občanom. Partnerstvo by malo byť príležitosťou pre podávanie spoločných projektov. Dospeli sme však k záveru, že pre splnenie podmienok požadovaných EÚ si musíme nájsť tretieho partnera, aby sme od EÚ získali financie určené na prihraničné partnerstvo. Súčasťou stretnutia 3.sektoru v Kroměříži bude prezentácia partnerských miest prostredníctvom panelovej výstavy.

Ludmila Synaková

Text pod snímky:

6. strana

**Viete, že
(do rámčeka)**

- Centrum pre sociálne znevýhodnených občanov zriadi v nevyužívanom objekte na Kalvárii. Do rekonštrukčných prác na budove sa má zapojiť rómska komunita. Práve tej chce nové zariadenie venovať najväčšiu pozornosť. Centrum poskytne občanke, práve i sociálne poradenstvo, pomôže pri hľadaní práce a nových možností na zmysluplné trávenie voľného času pre deti aj dospelých. Mestské zastupiteľstvo požičalo tento objekt na 20 rokov neziskovej organizácii, ktorá chce financie získavať zo štrukturálnych fondov. Sumu 200 tisíc korún poskytlo aj Mesto.
- Od júla až do októbra bude mestský kúpeľ pre verejnosť zatvorený, pretože sa začne rekonštrukcia strechy, na ktorú v mestskom rozpočte vyčlenili 11 mil. Sk.
- V Kolíne nad Rýnom a v Mannheime účinkovali začiatkom júna divadelní ochotníci z Nitry-Dražoviec. Miestnej slovenskej menšine sa predstavili inscenáciou Kubo.

- Systém mestskej hromadnej dopravy v Nitre sa opäť mení. Keďže poslanci neschválili návrh súkromnej spoločnosti z Bratislavy, nový poriadok vypracovalo vedenie SAD. Projekt počíta s racionalizáciou a táto vstúpi do platnosti 1. júla. Novinkou bude intervalová doprava. Odchody autobusov na jednej linke budú pravidelné s hodinovým opakovaním. Od júla prestanú premávať tri linky, ktoré sa javili ako najslabšie, 16, 17 a 23. Zmluva s SAD platí do konca roka. O novom prevádzkovateľovi potom rozhodne verejné obstarávanie. (rm)

6.strana

Dýchame znečistený vzduch

Nitra má znečistenejšie ovzdušie ako Bratislava. Vyplýva to z hodnôt, ktoré namerala automatická monitorovacia stanica v centre mesta. Denný limit koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok je dovolené prekročiť ho 35-krát za rok. Nitra ho prekročila od začiatku roka už 58-krát.

Prekvapilo to aj nás, aj Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave, ktorý to nevie presne odôvodniť," povedal vedúci odboru ochrany ovzdušia a odpadového hospodárstva na Krajskom úrade životného prostredia Peter Majlár. Denný limit koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok je 50 mikrogramov na meter kubický a je dovolené prekročiť ho 35-krát za rok. Nitra túto hodnotu prekročila od začiatku roka už 58-krát. Povolených 35 prekročená dosiahla už v marci. "Tých 50 mikrogramov je dosť ťažké dosiahnuť a to nie je len problém Nity. Limit je veľmi prísny pre podmienky vnútrozemského štátu. Prímorské štáty majú oveľa lepšie podmienky – je tam väčšia vlhkosť vzduchu a rozptyl pracovných častíc je menší," zhodnotil Majlár.

Znečistenie ovzdušia spôsobujú najmä autá, spaľovaním pohonných látok, trením pneumatík, brzdových doštičiek, vozovky a rozptyľovaním prevážaného nákladu. Na vysokej hodnote znečistenia v centre Nity sa však podľa Majláta vo veľkej miere podieľa aj okolie, pretože ovzdušie, ktoré do mesta prichádza už v sebe má 25 až 30 mikrogramov tuhých látok. Množstvo prachových častíc pochádza z poľí, ďalšie znečistenie spôsobujú priemyselné zdroje. „V Nitre potom stačí pridať ďalších 20 a limitná hodnota je prekročená. Najhoršia býva situácia počas zimných mesiacov, keď sa chodníky a cesty posypajú tuhými znečisťujúcimi látkami, aby sa udržala ich zjazdnosť. Tieto látky sa potom rozvírivajú po okolí.

Monitorovacu jednotku mestu darovala v marci 2003 dánska vláda. Stanica meria 24 hodín denne na najrušnejšej križovatke v meste (pri OD Tesco) základné znečisťujúce látky ako sú oxid dusíka, síry, oxid uhoľnatý, xylén, benzén, toluén a ťažké kovy- výsledky sa telefonickou sieťou automaticky dostanú na SHMÚ v Bratislave, ktorý ich potom zasiela Krajskému a mestského úradu životného prostredia, Úradu NSK a regionálnemu útvaru verejného zdravotníctva. Na Slovensku je v súčasnosti 29 staníc, ktoré merajú lokálne znečistenie ovzdušia. (rm)

9.strana

Za zábavou i oddychom do strediska CENTRO

Poklepali základný kameň

Na rozsiahlej ploche hneď v blízkosti výstaviska Agrokomplex položili v stredu 8.júna základný kameň pre výstavbu spoločenského a nákupného areálu s názvom Centro. Toto zariadenie by už o 11 mesiacov malo privítať svojich prvých návštevníkov. Základný kameň poklopali zástupcovia investora, hlavného dodávateľa stavebných prac, a nechýbal ani primátor Nity Ferdinand Vítek. Projekt uskutočňujú spoločnosť Discovery group a Globálny investičný fond DB Real Estate Global Opportunities zo skupiny Deutsche Bank. Generálnym dodávateľom stavebných prác je spoločnosť Skanska SK.Celková investícia bude stáť viac ako 1,5 miliardy Sk. Primátor Ferdinand Vítek oceňuje, že počas výstavby vzniknú pracovné príležitosti. Na stavbe bude pracovať približne 500 ľudí. Ďalších 600 pracovných miest vznikne po otvorení tohto nákupného a spoločenského strediska. Primátor súčasne vyzval obyvateľov Nity k zhovievavosti a najmä k tolerancii, pretože sa dá očakávať ešte viac zhustená premávka. Komplikovať ju budú aj stavebné stroje a každodenný prísun materiálu na stavbu.

Výstavba tohto spoločenského a nákupného centra sa pre majetkove spory vlastníkov pozemkov oneskorila. Pomocnú ruku v tomto smere investorom podala samospráva mesta, ktorá má eminentný

záujem na tom, aby sa Staré mesto urbanisticky prepojilo s univerzitným komplexom a s husto obývaným sídliskom Chrenová.

Výstavba Centro je rozdelená na dve etapy. Ukončenie prvej etapy na ploche 20 000 metrov štvorcových by malo byť v apríli na budúci rok. Druhá časť výstavby túto plochu rozšíri o ďalších 8,5 tisíc metrov. Súčasťou celého centra bude hypermarket siete Ahold, nákupná galéria s viac než 90-timi priestormi na prenájom, reštaurácie, detský kútik a šesť kinosál. Samozrejmosťou bude bezbariérový prístup. Centro vyrastie na dosiaľ nezastavanej ploche, ktorá slúžila pre návštevníkov výstavniska Agrokomplex ako parkovisko. Majiteľ výstavniska sa už dopredu poistil a v areáli výstavniska vybudoval nové parkovacie plochy. Či bude ich počet dostatočný, preverí už v auguste poľnohospodársky veľtrh i septembrový autosalón.

Súčasťou novopostaveného spoločenského a nákupného centra má byť aj parkovisko pre viac ako tisíc automobilov, ktoré bude umiestnené na streche obchodného domu. K znečisteniu životného prostredia výfukovými plynmi by však prísť nemalo, pretože ako povedal zástupca investora, všetko majú odsúhlasené odborom životného prostredia mestského úradu. **(syn)**

10. strana

Sťažností a petícií prichádza menej

V minulom roku zaevidoval Útvár hlavného kontrolóra (ÚHK) 86 sťažností a 18 petícií. Oproti porovnateľnému obdobiu to bolo o 16 sťažností menej a o tri petície viac. Z celkového počtu sťažností je 35 opodstatnených, 44 nie a 3 sťažnosti odložili bez preverovania. 4 sťažnosti boli v zmysle zákona o sťažnostiach odstúpené na priame vybavenie Zs. Vodárenskej spoločnosti, a.s. Bratislava, Fakultnej nemocnici Nitra a Slovnaftu Bratislava. Z osemnástich petícií boli 4 opodstatnené a 14 neopodstatnených. ÚHK zaevidoval aj 104 podaní, z nich 82 % tvoria sťažnosti. Opodstatnenosť sťažností a petícií je 37-percentná. Na adresu mesta prišlo aj 10 anonymných sťažností, z nich iba 1 pisateľ mal pravdu, 6 anonymov sa nezakladalo na pravde, 2 sa nevybavovali a 1 odstúpil na priame vybavenie Zs. vodárenskej spoločnosti, a.s. Bratislava.

Osem sťažností prišlo aj na postup zamestnancov mestskej polície (MsP). Ako sa zistilo, iba jedna sťažnosť bola opodstatnená. Občania sa najviac sťažovali na vývoz tuhého komunálneho odpadu spoločnosťou NIKOS, na postup príslušného oddelenia MsÚ pri riešení problémov stavebných úprav v byte a s konaním o dodatočnom povolení stavby. Ďalšie sťažnosti boli na nedostatky v súvislosti s výrubom a prerezávkou stromov, na šírenie zápachu z kafilérie, na porušovanie verejného poriadku, na nezaplatenie preddavkov do fondu opráv, nedostatky vo verejnom osvetlení a užívanie mestského pozemku inou osobou.

Petíciami občania vyjadrili nesúhlas so zrušením spojov MHD, so zrušením MŠ a ZŠ v meste, s plánovanou výstavbou obchodného domu, s nárastom dane z nehnuteľností. Občania takto žiadali riešiť komplikovanú dopravnú situáciu, umiestnenie dopravných značiek, žiadali zriadiť súkromnú ZŠ a vyjadrili podporné stanovisko na zriadenie letnej terasy pred reštauračným zariadením. **(rm)**

10.strana

Koncom roka vypovieme tri zmluvy

Na zasadnutí mestskej rady sa prijalo uznesenie, aby bola oficiálne ukončená zmluva o partnerskej spolupráci s mestami Jinotega (Nikaragua), Eretria (Grécko) a Sumy (Ukrajina). Dohoda o spolupráci s Jinotegou bola podpísaná 15.6.1994 za účelom realizácie projektu N.E.W.S. založeného na tripartite Jinotega-Nitra-Zoetermeer. Od roku 2000, keď sa skončila finančná podpora z holandských zdrojov v rámci N.E.W.S. sa kontakty medzi Nitrou a Jinotegou utlmili pre nedostatok financií. Mesto Nitra napokon vystúpilo zo združenia N.E.W.S. a tým sa stratili možnosti čerpania finančných prostriedkov pre spoločné projekty.

Dohoda o spolupráci miest Eretria a Nitra bola podpísaná 8.10.1997. Jej cieľom bola výmena informácií v oblasti vzdelávania, kultúry, športu ako aj výmena informácií v oblasti obchodu a cestovného ruchu. Eretria je malým päťtisícovým mestečkom, zameriavajúcim sa na prímorský cestovný ruch, a preto podmienky pre rozvoj spolupráce medzi samosprávami je do značnej miery obmedzený rozdielnymi podmienkami. Napriek tomu, že Grécko je členom EÚ, Eretriu nebolo možné zaradiť do medzinárodných projektov s inými partnerskými mestami z dôvodu jazykovej bariéry a nedostatku subjektov, ktoré by mohli participovať na spoločných projektoch.

Dohoda o spolupráci miest Sumy a Nitra bola podpísaná 10.9.1998. Obe partnerské strany sa zaviazali upevňovať obchodnú, ekonomickú, vedecko-technickú a kultúrnu spoluprácu. Ani za sedem rokov trvania partnerstva sa nevytvorila základňa subjektov, ktoré by mali záujem spolupracovať s mestom Sumy. V poslednom období je spolupráca s týmto partnerským mestom na Ukrajine pasívna

a pozostáva len z oficiálnej korešpondencie pri slávnostných príležitostiach. Zmluvy o partnerskej spolupráci s mestami Sumy, Jinotega a Eretria budú vypovedané písomne a oficiálne ukončená k 31.12.2005 z dôvodu neplnenia účelu zmluvy.
(km)

11.strana

Poznáme víťazov súťaže Nitra moje mesto

V slávnostných priestoroch nitrianskej synagóge v utorok 14. júna vyhodnotili 15. ročník súťaže žiakov materských, základných i stredných škôl s názvom Nitra moja mesto. Riaditeľka CVČ Domino, ako hlavného organizátora súťaže Viktória Mankovecká na úvod nezabudla pripomenúť, že pri zrode súťaže stála bývalá riaditeľka a dnešná poslankyňa mestského zastupiteľstva Oľga Csákayová. Tá sa ochotne ujala mikrofónu a k deťom, oceneným vo výtvarnej i literárnej sa romanticky prihovorila: "Každý kvietok má svoj koreň, svoj koreň má aj každý kvietok. My, ľudia, máme svoje korene zapustené v rodnom meste a tým je krásna starobylá Nitra."

Do výtvarnej súťaže sa zapojilo 13 MŠ so 153 prácami, súťažilo 16 základných škôl, ktoré poslali dovedna 268 prác, Gymnázium sv. J. Kalazanského dvanásť a CVČ Domino desať. Odborná porota na čele s akad. sochárom Milanom Marciňom a v zložení Ing. arch. Jozef

Cíсар, PaedDr. Soňa Hrivňáková PhD, Mgr. Elena Nittnausová, Mgr. J. Sýkora hodnotili 443 prác.

V kategórii MŠ boli ocenené práce, ktorých autormi sú Paťka Tóthová - MŠ Wilsonovo nábr., Tomáš Slezák - MŠ Wilsonovo nábr.,

Zuzana Jánska - MŠ Platanova, Barborka Radecká - MŠ Rázusova, Pavlínka Viteková-MŠ Rázusova, Daniela Cibulková - MŠ Platanova, Simona Benková - MŠ Platanova, Tamara Jurčová - MŠ

Platanova, Lukáš Meszároš - MŠ Benkova, Viktória Slivková - MŠ Novomeského, Alexandra Galisová-MŠ nábr. Mládeže, Romana Candráková - MŠ Alexyho, Rebeka Ralíková - MŠ Štiavnická. V kategórii

ZŠ 1. - 4.ročníkov ocenili Karin Hajtingerová - ZŠ kn. Pribinu, Katarína Hroššová, ZŠ kn. Pribinu,

Zuzana Kadúcová - ZŠ Topoľová, Martin Hučko - ZŠ Tulipánová, Monika Kmeťová - ZŠ Tulipánová,

Andrej Srňánek - ZŠ Topoľová, Lucia Lovásová - ZŠ kn. Pribinu. V kategórii ZŠ 5.-6. ročníkov Anna

Prušinská - ZŠ Čermáň, Lucia Čeryová - ZŠ Čermáň, Zuzana Sedláčková - ZŠ Topoľová, Alexandra

Kunkelová - ZŠ Novozámocká, Matej Jánošík - ZŠ Novozámocká, Marko Kondrla - ZŠ Topoľová,

Nikola Borovská - ZŠ Topoľová, Dominika Čechová - CVČ Domino. V kategórii ZŠ 7.-9. ročníkov:

Matúš Sitkey - ZŠ Topoľová, Roman Barčík - ZŠ Topoľová, v kategórii SŠ: Eugen Brečka - CVČ

Domino, Katarína Kuchtová - SPoVŠ

V literárnej časti súťaže (próza) získala ocenenie Eva Ondrušková 5.c -ZŠ Topoľová, Eva Lukáčová -

ZŠ Fatranská, Jana Búšová - ZŠ Topoľová, Silvia Wolmannová - ZŠ Topoľová, Dominika Szegényová

- ZŠ Jelenec. V kategórii poézie prevzal ocenenie Mário Letko - ZŠ Ivanka, Kristína Ďurišová - ZŠ

Čermáň, Lucia Haragošová, 8tr. ZŠ Ivanka, Jarmila Šupejová - ZŠ Jelenec, Matúš Schlichter ZŠ

Zobor -Nitra, Simona Jacková ZŠ Zobor, Zdenka Adámková - ZŠ Fatranská. Ocenenia víťazom

odovzdali V. Mankovecká, poslankyňa MsZ O. Csákayová a vedúca oddelenia kultúry a športu

Dagmar Bojďová. (rm)

12.strana

Vynovené kúpalisko

Tohtoročná letná sezóna sa na letnom kúpalisku v Nitre začína 1. júla. Otvoreniu areálu kúpaliska predchádzali náročné rekonštrukčné práce v hodnote 21 mil. korún. Na kúpalisku je nový tzv. dojazdový bazén s toboganom - za jeho použitie sa zvlášť platiť nebude, pretože jeho použitie je započítané do ceny vstupného, ktoré v porovnaní s vlaňajškom zdraželo o 5 Sk. Vstupné pre dospelých je 45 Sk a pre deti 25 Sk. Kompletne sa zrekonštruuje aj detský bazén, ktorý bol v minulosti odstavený pre to, že cez steny unikala do podlažia voda. V bazénoch (okrem jedného) bude temperovaná voda, čo umožní sezónu predĺžiť až do septembra. Už teraz zaznievajú hlasy, že areál kúpaliska by sa mal zväčšiť smerom k neďalekému jazierku. K bežnému štandardu už dnes patria stravovacie zariadenia, minigolf resp. ihrisko na plážový

volejbal. Milovníkov plávania v krytom bazéne však upozorňujeme, že počas letných mesiacov sa uvažuje o zatvorení mestského kúpeľa, ktorý tiež čaká rekonštrukcia. (rm)

Toalety slúžia aj turistom

Po ôsmich mesiacoch rekonštrukcie odovzdali do užívania verejné toalety na Župnom námestí. Mesto do ich rekonštrukcie investovalo približne 3 mil. Sk, a tak sú dnes najmodernejšími v celom meste. Toalety na tomto mieste už boli veľmi potrebné. Budú slúžiť najmä turistom, ktorí hojne navštevujú Nitriansky hrad a parkujú tu aj autobusy. Toalety sú otvorené počas pracovných dní od 8.-15. h, v sobotu od 9.-14. h. (rm)

12.strana

Prispejte na charitu

Spoločnosť Tesco Stores SR začala vo všetkých svojich obchodoch charitatívny projekt názvom Tesco charita roku 2005 Partnerom sa im stala nezisková organizácia združenie na pomoc ľuďom s mentálnym, postihnutím v SR s celoslovenskou pôsobnosťou a hustou sieťou regionálnych združení. Hlavným cieľom projektu je získanie finančných prostriedkov formou verejnej finančnej zbierky na presne definovaný účel v prospech miestnych združení v konkrétnych regiónoch. V obchodných domoch a hypermarketoch Tesco sú umiestnené urny, ktoré tu budú po celý čas trvania až do 15. októbra, keď sa zbierka skončí. Niekoľko dní sa v Tesco obchodoch budú pohybovať aj dobrovoľníci s prenosnými urnami, aby priamo komunikovali s verejnosťou a pomohli zvýšiť celkový finančný výnos. Dobrovoľníkov budete môcť stretnúť v dňoch 12.-14. mája, 9.-11. júna, 7.-9. júla, 11.-13. augusta, 8.-10. septembra, 13.-15. októbra. Prispeť do zbierky možno aj prostredníctvom účtu 1968300253/0200.

Spoločnosť Tesco tiež prispela na konto zbierky sumou 100 000 Sk. Okrem toho na vlastné náklady dala vyrobiť označenia na urny, plagáty. Samolepky brožúry pre interné vysielanie, aby ciele zbierky boli všeobecne známe. Oznamy o zbierke budú aj v ponukových letákoch spoločnosti Tesco. „Oceňujeme, že Tesco sa rozhodlo pomôcť občanom s mentálnym postihnutím. Vďaka vyzbieraným financiám budú môcť byť zrealizované zmysluplné integračné aktivity a zvýši sa šanca na zlepšenie kvality života detí i dospelých ľudí s mentálnym postihnutím,“ povedala riaditeľka Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR Mgr. Števková. (rm)

13.strana

Turisti neodídu naprázdno

Počas turistickej sezóny navštevujú mesto pod Zoborom tisícky turistov. Na území Nitry je 57 kultúrnych pamiatok, a pred vyše dvadsiatimi rokmi sa horná časť mesta stala pamiatkovou rezerváciou. Práve túto lokalitu navštevujú turisti najčastejšie a najradšej. Ročne ich príde do mesta pod Zoborom približne pol milióna. V propagácii mesta je však vždy čo doháňať. Nitriansky informačný systém preto pripravil zaujímavý projekt, ktorého snahou je zvýšiť návštevnosť, ale aj informovanosť. NISYS preto ponúka pravidelné hodinové prehliadky mesta za účasti profesionálnych sprievodcov. Vedúca oddelenia NISYS Dr. Ivona Fraňová na margo novinky hovorí, že veľakrát ani samotní Nitrania, ktorí denne prechádzajú po pešej zóne, nepoznajú všetky symboly, ktoré sa tam nachádzajú. Nemajú ani vedomosti o pôvode historických budov. A práve pre nich sú určené takéto pravidelné prehliadky. Pre záujemcov uvádzame, že sobotu o 13.30 h sa záujemcovia o prehliadku stretnú pred informačným centrom na pešej zóne a odtiaľ sa prehliadka mesta začína. Už z prvých ohlasov badať, že prehliadky vítajú nielen turisti a návštevníci, ale aj samotní občania mesta. Mnohí totiž doteraz nespoznali jeho historické a prírodné krásy. A Nitra ich má skutočne neúrekom.

Skladačky. Mesto Nitra – NISYS vydalo v poslednom období štyri skladačky, ktoré sa v letnej turistickej sezóne stanú pre turistov výbornou pomôckou. Návštevníci získajú cenné informácie o tom, ako si zorganizovať čas a získajú podrobný prehľad o pozoruhodnostiach Nitry. ARCHITEKTONICKÉ

PAMIATKY. Skladačka poskytuje prehľad o všetkých dôležitých budovách v Nitre, ktoré sú historickými pamiatkami. Zo skladačky VÝLETY DO OKOLIA NITRY sa turisti dozvedia odpoveď na otázku, prečo navštíviť práve náš región? Spolu s pobytom v Nitre si tak môžu naplánovať návštevu hradov, zámkov a zrúcanín v okolí. Za cieľ svojej poznávacej cesty si môžu zvoliť aj Arborétum Mlyňany, Hipologické múzeum, zubriu oboru alebo Národný žrebčín v Topoľčiankach, prípadne môžu zájsť k rarite - ku skalným obydliam v Brhlovciach. Spoznávanie môžu zavŕšiť pobytom na niektorom zo štyroch termálnych kúpalísk v okolí (Podhájska, Poľný Kesov, Margita – Ilona, Štrand).

NITRIANSKY MESTSKÝ PARK. Textová časť pochádza z pera Ing. Zoltána Balka, ktorý je aj autorom fotografií. Skladačka podáva grafický obraz súčasnej podoby mestského parku a porovnáva ho s parkom zo začiatku 20. storočia. Návštevník (čitateľ) iste privíta podrobnú mapku parku s presným vyznačením jednotlivých atrakcií, ako sú bludisko, detské ihrisko, voliéra, hudobný altánok, gazdovský dvor, lanová prekážková dráha, súsošie, fontána, atď. na mape je vyznačená cyklistická trasa, parkovisko i toalety. Na druhej strane skladačky nájdete okrem farebných fotografií aj stručný prierez históriou vzniku parku a niekoľko slov zo súčasnosti. PRÍRODNÉ OÁZY MESTA je ďalšou zo série informačných skladačiek. Záujemca v nich nájde podrobnosti o Kalvárii, Nitrianskom hradnom vrchu, Šibeničnom vrchu a Nitrianskom dolomitovom lome. Tieto, po viacerých stránkach jedinečné lokality sú súčasťou mesta, a predsa sú pre nás veľkou neznámou.

PONITRIE predstavuje chránenú krajinnú oblasť, ktorá zasahuje do 7 okresov a 3 krajov. Skladačka poskytuje základné údaje o pohoriach Vtáčnik a Tríbeč, ich geológii a geomorfológii. Obe pohoria skrývajú veľa zaujímavých prírodných a krajinných osobitostí.

(syn)

13.strana

Odkaz veľvyslankyne študentom

Na oficiálnu návštevu Nitry v piatok pricestovala veľvyslankyňa Anglického kráľovstva Judith Anne Macgregorová, ktorá do diplomatických služieb jej veličenstva vstúpila pred 30 rokmi. Slovensko zatiaľ spoznáva, pôsobí tu deviaty mesiac a bola poslednou diplomatkou, ktorá akreditačné listiny odovzdávala bývalému prezidentovi Schusterovi. Na Slovensku ju prekvapila srdečnosť ľudí, rozmanitosť regiónov, kultúr i náboženstiev.

Súčasťou jej diplomatického pôsobenia je spoznávanie krajiny, a tak si Nitru vybrala ako vybrala ako štvrté mesto po Košiciach, Žiline a Banskej Bystrici. „Nemôžem predsa celé dni presedieť v bratislavskej rezidencii,“ skonštatovala. Pobyt pod Zborom začala návštevou Nitrianskeho biskupstva - sídla kardinála Jána Chryzostoma Korca. Priznala, že historické priestory Nitrianskeho hradu ju očarili, no najsilnejšie dojmy si odniesla z rozhovoru so samotným kardinálom, čo je pre ňu, ako zdôraznila, veľkou čťou, pretože si obzvlášť cení jeho osobitný prínos k nastoleniu slobody a demokracie v našej krajine.

Napoludnie sa stretla s rektorom UKF Danielom Klivancom a s vybranými študentmi anglického jazyka. Je len prirodzené, že na tomto stretnutí sa komunikovalo v anglickom jazyku. Pani veľvyslankyňa vysoko ocenila úroveň jazykovej zručnosti našich študentov. Na ich záujem, po skončení štúdia pracovať vo Veľkej Británii poznamenala, že pre uplatnenie sa na ostrovoch nestačí poznať reč, pretože k jazykovej výbave sú dôležitejšie odborné vedomosti. Ambicióznym študentom upozornila, že v súčasnej zjednotenej Európe platí aj nepísaný zákon konkurencie, ktorý z trhu – a to aj z pracovného - vyraduje slabších a menej skúsených. Pani veľvyslankyňa sa celkom dobre dorozumie aj po slovensky. Slovenčinu ju naučili dve Slovenky, dlhodobo žijúce vo Viedni, kde ako veľvyslanec pôsobí jej manžel John. V odpoľudňajších hodinách sa stretla so zástupcami Mesta Nitra. S členom mestskej rady a s poslancom mestského zastupiteľstva PaedDr. Jánom Vančom rokovala o možnostiach ako nasmerovať britských investorov na podnikanie a investície v nitrianskom regióne. Prisľúbila, že vyvinie maximálne úsilie preto, aby v nitrianskom priemyselnom parku zakotvili aj podnikatelia z Veľkej Británie. Na záver svojho pobytu v Nitre si prezrela priestory Divadla A. Bagara a prehliadla si zrekonštruovanú synagógu. (sy)

Britská veľvyslankyňa v tento deň navštívila aj Nitriansky samosprávny kraj. Na návštevu Nitrianskeho regiónu prišla na vlastnú žiadosť z príležitosti jej uvedenia do funkcie. Na pôde Župného domu ju privítal poslanec NR SR a riaditeľ Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja Ing. Ján Kovarčík. Cieľom zdvorilostnej návštevy britskej veľvyslankyne v Nitre bolo taktiež bližšie oboznámenie sa s prácou čelných predstaviteľov úradu, so sociálnymi, ekonomickými, hospodárskymi, kultúrnymi a turistickými

podmienkami Nitrianskeho regiónu. Témou stretnutia boli aj informácie o možnosti umiestnenia investícií zo strany britských podnikateľov v našom kraji.

14.strana

Na festivale účinkovali špičkoví sólisti a súbory
Jubilejná Musica sacra

Vzťah k duchovnému dedičstvu, jeho zachovávanie a rozvíjanie je mierou vyspelosti každého národa. Jubilejný 15. ročník medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica sacra by chcel prispieť sa začína v nedeľu 5. júna a potrvá do 4. júla. Väčšina koncertov, okrem posledného, sa uskutoční v Piaristickom kostole svätého Ladislava vždy so začiatkom o 19. hodine. Záštitu nad festivalom prevzal Ján Chryzostom kardinál Korec a primátora Nitry Ferdinanda Víteka.

Vedúca oddelenia kultúry a športu mestského úradu Dagmar Bojdová mi potvrdila, že tento hudobný festival sakrálnej hudby je veľkým obohatením nitrianskeho kultúrneho života. Na otváracom koncerte sa predstaví Trnavský komorný orchester a Miešaný spevácky zbor Cantus pod umeleckou taktovkou dirigentky Blanky Juhaňákovéj. Poslucháči sa môžu tešiť na koncert organistky Marie Šestákovej a hráča na lesnom rohu Petra Hernycha z Českej republiky, i na vystúpenie Ensemble Sentire z Rakúska, ktoré pozostáva z tria flauta, violončelo a gitara.

Na ďalšom z festivalových koncertov dostanú priestor domáci účinkujúci - pedagógovia zo ZUŠ J. Rosinského v Nitre, ktorí sa predstavia spoločne s detským speváckym zborom Dúha pod vedením dirigentky Márie Mišunovej. Určite najväčšou lahôdkou festivalu bude Slovenský filharmonický zbor, spolu s ktorým bude účinkovať organistka Marianna Gazdíková a basista Stanislav Beňačka. Milovníci organovej hudby by si určite nemali nechať ujsť príležitosť vypočuť si umenie organových majstrov Vladimíra Kopca a Márie Plšekovej. Prísľubom nezabudnuteľného umeleckého zážitku je vystúpenie Sláčikového orchestra ŠKO Žilina Archi di Slovakia s jedinečným huslistom z Českej republiky Václavom Hudečkom. Z partnerského poľského mesta Zielona Gora sa publiku predstaví vokálna skupina Cantores Viridimontani so svojím programom z obdobia baroka a renesancie.

V predvečer sviatku sv. Cyrila a Metoda sa na slávnostnej akadémii v Divadle A. Bagara budeme môcť započúvať do hudby starých majstrov v podaní Slovenského komorného súboru Musa ludens a oceniť herecké výkony v podaní komorného divadelného spoločenstva Le Mon.

Zámerom tohto ročníka festivalu je i dôstojne prispieť k celoročnému festivalu Johann Sebastian Bach – Slovensko 2005, ktorý sa koná z dôvodu dvoch významných Bachových jubileí – 320. výročia narodenia a 255. výročia úmrtia. A tak okrem Bachových diel, ktoré odznejú v rámci jednotlivých koncertov, je po prvýkrát súčasťou festivalu aj muzikologický seminár, ktorý sa pri tejto príležitosti uskutoční na Katedre hudobnej výchovy PF UKF.

Ľudmila Synaková

15.strana

Ako Kanadčania s Indiánmi, tak my s Rómami

Nitrianska komunitná nadácia spolupracuje už dva roky s komunitou nadávkou Winnipeg foundation, v kanadskej provincii Manitoba. Winnipeg Foundation je najstaršou a druhou najväčšou komunitou nadávkou v Kanade, pretože bola založená pred viac ako 80 rokmi.

Z krátkodobej stáže v kanadskom meste Winnipeg sa pred nedávnom vrátila správkyňa Nitrianskej komunitnej nadácie Ľubica Lachká a členka správnej rady NKN, vedúca Nitrianskeho informačného systému Dr. Ivona Fraňova. Pobyt na druhej strane oceánu sa uskutočnil na základe pozvania Nadácie mesta Winnipeg. Stáž bola zameraná najmä na výmenu skúseností v spolupráci komunitných nadácií s miestnymi individuálnymi darcami, ako aj v oblasti programov zameraných na podporu menšín žijúcich v jednotlivých komunitách.

Nitrianska nadácia sa rozhodla, že pri riešení rómskej otázky sa bude inšpirovať kanadskou stranou, ktorá úspešne zvláda prácu s miestnymi indiánmi.

Indiánska komunita má veľmi podobné problémy ako naša rómska. Zápasia s vysokou nezamestnanosťou, majú sociálne problémy a zaznamenávajú aj vysoký počet obetí domáceho násillia, ktorý je výsledkom závislosti na alkohole."

Vo Winnipegu zriadili základnú školu pre indiánske deti, ktorej cieľom však nie je deti integrovať, ale práve naopak - chcú, aby deti chápali svoju kultúru a históriu. Škola zároveň slúži aj rodičom ako krízové centrum. Indiánski pracovníci im tu napríklad pomôžu napísať žiadosť o zamestnanie, dajú potraviny či poskytnú psychologickú pomoc. Okrem toho navštevujú aj domy iných indiánov, čím chcú zabrániť ich devastácii. "V indiánskej povahe totiž je, že keď sa im napríklad pokazí alebo rozbije okno, nechajú ho tak. Súčasťou stáže bol aj dvojdňový seminár komunitných nadácií štátu Manitoba, kde Nitrianska komunitná nadácia mala možnosť prezentovať svoje programy. Ako na tlačovej besede konštatovala správkyňa nadácie Ľubica Lachká, Komunitné nadácie štátu Manitoba vyzberali priamo na tomto seminári pre vzdelávací fond Nitrianskej komunitnej nadácie 1600 kanadských dolárov. Výnosy zo vzdelávacieho fondu budú použité na krátkodobé výmenné stáže mladých ľudí prevažne študentov z Nitry a Winnipegu, ktorí sa vo voľnom čase realizujú ako dobrovoľníci. Okrem dvojročnej spolupráce NKN s nadáciou vo Winnipegu sa ako perspektívny ukázal byť rozvoj spolupráce medzi oboma nitrianskymi univerzitami a tamojšou univerzitou. Je potešiteľné, že prvé kontakty medzi študentmi prírodných vied UKF a študentmi záhradníctva a krajinskej architektúry SPU štartujú už v týchto dňoch. Zástupkyňa mesta Ivona Fraňová, ktorá je súčasne aj prezidentkou Asociácie informačných kancelárií Slovenska, sa počas služobnej cesty zamerala na získavanie informácií ohľadne rozvoja turizmu a organizovania cestovného ruchu v Nitre. Na podnet winnipegskej strany sa tak zrejme v dohľadnom čase uzatvorí partnerská zmluva medzi obidvomi mestami. (syn)

16.strana

Dohoda o spolupráci medzi UKF a Biskupským úradom
Vznikne pastoračné centrum

Dohodu o vzájomnej spolupráci medzi Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre a Biskupským úradom v Nitre dnes podpísal v piatok diecézny biskup, kardinál Ján Chryzostom Korec a rektor UUK D. Klivanec. Podľa jeho slov, biskupský úrad mal od začiatku pôsobenia našej univerzity veľkú zásluhu na formovaní študijných programov a cesty, ktorou sa UKF uberala. Kardinál vyzdvihol aj samotný názov univerzity, ktorý podľa neho ľuďom pripomína tisícročné korene nášho národa a kresťanstva. Ako uviedol, "dal by Pán Boh, aby ste túto skutočnosť pripomínali nielen názvom, ale aj životom a formovaním svojich poslucháčov." Za názvom stojí samotný Korec, ktorý ešte v roku 1992 písal listy vtedajšiemu ministrovi školstva, v ktorých navrhoval, aby nitrianska univerzita niesla práve meno solúnskeho učenca a bohoslovca. Tieto listy kardinál v piatok odovzdal rektorovi, aby sa mohli uložiť do archívu UKF. Korec pripomenul aj hlboké korene kresťanskej viery v Nitre, ktoré dokumentuje fakt, že nitrianska diecéza vznikla už v roku 880, takmer sto rokov pred pražskou. Kardinál prejavil túžbu, aby sa študenti UKF vzdelávali v atmosfére bohatého kultúrneho dedičstva a s týmto vedomím išli do zvyšných častí Slovenska i sveta.

Univerzita sa menom rektora zaviazala, že podľa svojich finančných možností postupne vybuduje pastoračné centrum. V snahe napomáhať pri formovaní morálneho profilu svojich študentov od budúceho akademického roku zriadi v študentskom domove Nitra miestnosť pre potreby veriacich poslucháčov. Rektor D. Klivanec kardinálovi prisľúbil dobudovanie Ústavu cyrilo-metodských tradícií, ktorý sa stane organizačnou súčasťou Filozofickej fakulty UKF. Pri príležitosti otvorenia a ukončenia akademického roka sa pre študentov oboch univerzít bude organizovať Veni Sancte a Te Deum.

Biskupský úrad sa okrem iného zaviazal propagovať prostredníctvom svojich informačných liniek štúdium náboženskej výchovy na UKF, a tiež personálne pokrývať výučbu teologických disciplín a pomáhať absolventom, ktorí chcú po skončení školy pôsobiť ako katechéti. Spoločnými silami spolupracovať na výskumných grantových projektoch vo vedeckých tímoch UKF a podieľať sa na organizácii Duchovných dní študentov v rámci ŠVOUČ. Daniel Klivanec pred podpisom poznamenal, že zmluva medzi školou a Biskupským úradom má v sebe aj hlboký duchovný rozmer. "Univerzita, ktorá vo svojom názve nesie meno Konštantína Filozofa, má vychovávať ľudí, ktorí budú nielen dostatočne vzdelaní, ale aj duchovne silní."

Na UKF v študijnom odbore učiteľstvo akademických predmetov, v študijnom programe náboženská výchova a katolícka náboženská výchova študuje študijný odbor katechetika v každom ročníku

približne 40 študentov. Zmluvou sa obe strany zaviazali, že práve tento študijný odbor bude konzultovaný s predstaviteľmi Biskupského úradu a s vyučujúcimi z nitrianskeho Teologického inštitútu. Významný podiel pre duchovnom raste poslucháčov univerzity má aj pôsobenie dvoch kaplánov. Aj vďaka nim a ich každodennému kontaktu so študentmi aj vo voľnom čase, nezaznamenali na škole ani na internátoch samovraždy, či psychické kolapsy študentov. Univerzita sa zaviazala, že bude spoluorganizovať s teologickým inštitútom Duchovné dni študentov, spoločné cykly prednášok a vedeckých seminárov na aktuálne teologické a kulturologické otázky či participovať na výskumných programoch v oblasti teológie, etiky, katechetiky a regionalistiky. Takisto bude pomáhať občianskemu združeniu Klub kresťanských študentov Lumen pri UKF. Prvá zmluva o spolupráci medzi UKF a Biskupským úradom v Nitre bola podpísaná na roky 1995 až 2004. (syn)

24.strana

Jubilanti v roku 2005

V júli 2005 sa významného životného jubilea dožívajú títo občania mesta Nitra:

75 rokov: Ing. Bartolomej Balún, Pavol Bebjak, Ľudmila Beňová, Aurélia Branikovičová, Jozef Drenka, Alžbeta Friedlová, Alexander Funta, Estera Gorná, Miroslav Hartman, Anton Hirgel, Anna Horváthová, Ján Hubinský, Július Kevely, Anna Krajančová, Valéria Leckéšová, Jozef Malovecký, Jozef Matyás, Jozef Melicherík, Helena Mihaličková, Jolana Plšeková, Gabriela Sabová, Margita Seifertová, Emília Senčeková, Anna Sládečková, Anna Snopová, Ing. Soňa Sotáková, Anna Takančíková, Katarína Tomanová, Dezider Turček, Ing. Jozef Vlčko.

80 rokov: Alžbeta Andová, Margita Barcsová, Imrich Benc, Katarína Bencová, Eva Brečková, Mária Černayová, Vojtech Doro, Irena Fülöpová, Ján Godál, Ing. Vladimír Hučko, František Chmel, Margita Jambrikovičová, Ján Jaško, Alžbeta Liková, Jozef Magdina, Magdaléna Machová, Karol Paulínyi, Mária Piovarčiová, Martin Plačko, Mária Račková, Jozef Ravinger, Miroslav Sarvaš, Mária Stodolová, Mária Szajková, Jozef Ševčík, Jozef Tichanský, Emília Timková, Jozef Vereš.

85 rokov: Anna Dulíková, Oľga Folajtárová, Ján Lovecký, Emília Melušová, Anna Mikušová, Anna Nunhardová, Anna Pecháčková, Miroslav Piško, Valéria Pručná, Šarlota Šlosárová, Anna Tóthová.

86 rokov: Antónia Baladová, Ing. Vladimír Starinský, Helena Tučná.

87 rokov: MUDr. Rochus Nemeček.

88 rokov: Jozef Čitorík, Terézia Sládečková, Emília Slavčevová, František Vereš, Anna Vyoralová, Rozália Zaujecová.

89 rokov: Mária Felixová, Anna Kolenčíková, František Száraz, Margita Turanovičová, 90 rokov: Janka Bujnová, Terézia Juhássová, Alžbeta Kolompárová.

91 rokov: Margita Borisová, Pavla Duboviczká, Mária Farská, Apolónia Horňáková.

92 rokov: Gejza Havran, Anna Molnárová, Jozef Nitriansky, Alžbeta Schultzová.

93 rokov: Irma Harňanská, Helena Solárová, JUDr. Pavol Verö.

94 rokov: Alexej Arpáš, Júlia Révayová.

97 rokov: Pavlína Stovičková, JUDr. Štefan Valent.

V auguste 2005 si životné jubileum pripomenú títo občania mesta Nitra.

75 rokov: Margita Bendíková, Blanka Berkyová, Doc. Ing. Ján Bízik, Anna Blahová, Alíz Császtová, Štefan Čurgali, RNDr. Justína Dubajová, PHMr., Tibor Felix, Mária Gašperanová, Štefánia Gatialová, Ján Gombík, Július Hečko, Ján Hlaváč, Gustáv Janíček, Ľudovít Kalmancai, Katarína Kekišová, Peter Kender, Ladislav Kopec, Štefánia Košúthová, Aurélia Kučerová, Helena Lehocká, Ing. Stanislav Lichner, Sylvia Michaličková, Dezider Morvay, Gustáv Nedeľka, Klára Nitrianska, Emil Psočný, Angela Reháková, Anna Repaská, Mária Rozsypalová, Ľudmila Rusňáková, Jolana Rusová, Milan Sládečka, Mária Spáčová, Viliam Stopa, Helena Šišková, Štefan Špánik, Štefan Šrank, Mária Vargová, Vilma Vázanová, Štefan Vereš, Jozef Windisch, Helena Zelenická, Božena Žáková.

80 rokov: Anna Bačová, MUDr. Milan Bielický, Bartolomej Blahunka, Anna Dobrovodská, Jozef Drábek, Helena Dubayová, Aurélia Ďuračková, Ján Ďurík, Valentína Gregušová, Hedviga Hechtová, Emil Hudec, Štefan Košťál, Alžbeta Kováčiková, Jozef Mellen, Františka Milová, Václav Opava,

Ladislav Oravec, Milada Ostrolucká, Ľudovít Paulovič, Jindřiška Paušová, Ing. Štefan Pleva, Mária Púšová, Oto Slamka, Imrich Špendla, Oľga Tančeková, Mária Tatayová, Mária Trnková, Filoména Vážanová.

85 rokov: Marietta Benická, Mária Horková, Mária Karšayová, Ľudovít Kohút, Margita Nemcová, Jozef Pavlínek, Alžbeta Petříková, Irena Polláková, JUDr. Štefan Sýkora, Vincent Večera, Michal Zábojník.

86 rokov: Helena Beláková, Margita Brunovská, Ferdinand Buday, Terézia Cintulová, Pavel Dubravský, Emília Fusková, Irena Gašková, Barbora Ivančíková, Helena Kopčeková, Agneša Koprďová, Pavla Kriváčková, Ján Kuťka, František Máchal, Elena Massányiová, Helena Matyová, Rozália Múčková, Štefan Paulovič, Jozefína Poluchová, Anna Porubská, Gertrúda Schniererová, Štefan Supek, Mária Škvarková, Mária Štarkeová, Viliam Timko, Anton Tománek, Vilma Tóthová, Ing. Michal Vachút.

87 rokov: Štefánia Balážová, Margita Bernátová, Klára Ďurišová, Helena Knollová, Helena Königová, Michal Lieskovský, Mária Sokolová, Július Štaudner, Alžbeta Takáčová.

88 rokov: Antónia Bédiová, Mária Boháčiková, Štefan Greč, Mária Michalová, Katarína Michliková, Mária Partlová, Margita Švidráková, Rozália Tvrdošínská.

89 rokov: Katarína Liptáková.

90 rokov: Mária Hlavačková, Jozef Oravec.

91 rokov: Bartolomej Czako, Helena Erdeiová, Helena Kapustová, Mária Kráľovičová, Emília Recsková, Alexander Schweizer, Mária Vatóliková, Štefánia Žiačiková.

92 rokov: Jozef Drábik.

94 rokov: Šarlota Komárová, Helena Mišutová.

95 rokov: Mária Borguľová, Terézia Hetminská, Štefan Nemčovič.

98 rokov: Anna Bajzíková, Mária Madunická.

25.strana

Odišli spomedzi nás

V mesiaci máj 2005 nás navždy opustili títo občania mesta Nitra:

Jozefína Urcikánová, 77 r., J. Kráľa 2
Ladislav Čepilek, 84 r. Telgartská 4
Michal Kardoš, 47 r., Novomeského 10
Emília Mišáková, 68 r., Tr. A. Hlinku 11
Eva Chudíková, 66 r., Sitnianska 1
Jozef Pauliček, 60 r., Lúčna 2
Lujza Bérešová, 87 r., Hollého 9
Helena Fraňová, 80 r., Za Ferenitkou 6
Melinda Janovičová, 76 r., Chmeľová dolina 29
Jozef Mičík, 43 r., Petzvalova 13
Ján Balázs, 72 r., Partizánska 64
Alžbeta Stojková, 78 r., Osvaldova 7
Anna Zíková, 72 r., Hodžova 14
Karol Ország, 64 r., Lesná 2
Vilma Turíszová, 92 r., Párovská 13
Kazimír Machálik, 67 r., Beethovenova 2
Tibor Ostertág, 59 r., Pri Červenom kríži 3
Gabriela Tóthová, 53 r., Novomeského 3
Emília Majerčíková, 67 r., Tajovského 6
Marian Mikulášik, 54 r., Chotárna 5
Ivan Lisy, 75 r., Bernolákova 2
Milan Šmigura, 64 r., Ďumbierska 43
Alžbeta Jasanová, 74 r., Ľ. Okánika 8
Jozef Čibík, 84 r., Kopanická 12
Dezider Kormúth. 83 r., Lesná 2
Johanna Puszhajterová, 91 r., Železničarska 52
Mária Horváthová, 72 r., Baničova 6
Jozef Drábek, 49 r., Lomnická 4

Katarína Fabová, 83 r., Považská 14
Ján Moravčík, 50 r., Petzwalova 17
Filomena Hudáková, 86 r., P. Benického 5
Ľudmila Ševčíková, 67 r., Štúrova 35
Ing. Rudolf Malina, 78 r., Schurmannova 9
Beňadik Mikulec, 41 r., Novomeského 41
René Biháry, 18 r., Borová 2
Alojzia Svobodová, 98 r., Kukučínova 4
Rudolf Domanický, 91 r., Hodžova 2
Alexander Endrödy, 76 r., Železničiarska 52
Alžbeta Jamborová, 84 r., Podjavorinskej 3
Ing. Ján Lorenc, 64 r., Hornozoborská 74
Mária Zverková, 84 r., Schurmannova 3
Johanna Zemáneková, 77 r., Bažantia 8
Ing. Marta Katonová, 57 r., Nitrianska 26
Ján Šedivý, 79 r., Kyjevská 7
Štefan Verták, 85 r., Benkova 15
Helena Bencová, 104 r., Levická 97
Ing. Juraj Pecka, 83 r., Hanulova 26
Ján Ďurč, 64 r., Gorazdova 50
Anna Orosová, 78 r., Hodálova 1
Ružena Vargová, 62 r., Hirošimská 11
Jozef Hulík, 69 r., Kamenná 72
Miroslav Hudák, 55 r., Na Hôrke 44
Helena Lietavová, 77 r., Za Ferenitkou 5
František Hlavaj, 87 r., Kláštorská 148
Anton Miklis, 73 r., Vikárska 15
Jozef Kollár, 53 r., Bellova 2
Doc. JUDr. Koloman Kahan, CSc., 75 r., Smetanova 6
Ing. Tomáš Martinovič, 73 r., Výstavná 17
Helena Neirurerová, 90 r., Ďurkova 21
Doc. Ing. Ivan Petranský, DrSc., 64 r., Partizánska 57
Ján Sedmák, 79 r., Široká 8
Mária Danišová, 83 r., Chalupkova 4

Vitajte na svete:

V júni 2005 uzreli sa v Nitre narodili tieto deti:

Martin Bíro, Matúš Bajzík, Karolína Vidová, Tomáš Babocký, Šimon Németh, Pavol Ďurák, Amina Cherid, Richard Derlich, Štefan Ondrejčák, Róbert Horváth, Michal Jakuš, Aneta Vašíčková, Adrián Slovák, Matúš Maximilián Žuk Olszewski, Lea Štefanková, 6.júna: Adam Šima, Elia Čechová, Ema Doršicová, Alex Sklenár, Jakub Janík, Šimon Sabo.

27.strana

Z listov čitateľov:

Štefánikova socha patrí Leviciam

Tretí letecký pluk Generála letectva M. R. Štefánika bol založený 25. júna 1925 a jeho veliteľstvo bolo v Piešťanoch. Pluk mal v marci 1939 štyri perute, štvrtú peruť tvorila desiata a pätnásť pozorovacia letka umiestnená na letisku v Nitre. Okrem vojenského letiska mala Nitra v tom čase veľký letecký park a letecké dianie so sídlom v kasárňach pod Zoborom. V roku 1941 bola vo veľkom hangári vojenského letectva otvorená továreň na výrobu lietadiel firmy Mráz. Táto firma vyrobila na základe objednávky ministerstva národnej obrany desať kuriérnych lietadiel typu Zobor. Letka v Nitre sídlila do povstania, keď letisko obsadili Nemci. Bola by som veľmi rada, keby v Nitre stála socha M. R. Štefánika. Zistila som, že po Viedenskej arbitráži v roku 1938 bola jeho socha prevezená do Nitry z Levíc, ktoré v tom čase pripadli Maďarsku. Štefánikova socha stála pred palácom sédrie (dnešnou budovou krajského súdu), kde dovtedy stála socha T. G. Masaryka. Štefánikova socha mala nadživotnú veľkosť, stála na hornom podstavci a bol pod ňou nápis M. R. Štefánik. Na nižšom

podstavci bola umiestnená socha orla, ktorá symbolizovala znak letectva slovenského štátu. Ak si Nitrania myslia, že Štefánikova socha patrí Nitre, sú na omyle – socha patrí Leviciam a Nitra si musí postaviť novú! Podarilo sa mi ešte vypátrať, že pravidelne 4. mája, ktorý bol vyhlásený za deň letectva, sa pred touto sochou konali spomienkové slávnosti. Organizátorom týchto slávnosti bolo veliteľstvo nitrianskej posádky. Po roku 1945 po prinavrátení Levíc do ČSR si mesto Levice vyžiadalo sochu späť. Sochu umiestnili pred kasárne Jána Kollára niekedy 50-tych rokoch.

Valéria Sahulčíková

Text pod snímku:

Socha M.R. Štefánika krátko pred prevozom do Nitry.
Reprofoto: M. Gál

27.strana

Primátor zosobášil tlačovú hovorkyňu

Sobota 11. júna sa stala svadobným dňom pre tlačovú hovorkyňu mestského úradu Mgr. Ivanu Illášovú, ktorá sobášom s Oliverom Budayom zmenila svoje priezvisko a stav slobodný na manželský. Tento sobáš bol v poradí už tretím v blízkosti prvého muža na radnici. Po vedúcej kancelárie primátora, sekretárke primátora sa do tretice vydala aj tretia dáma – v tomto prípade však zmene stavu „požehnal“ ako sobášiaci sám primátor F. Vítek. Podľa jeho slov nevesta počas celého obradu žiarila šťastím. Medzi gratulantmi nechýbali kolegovia a zamestnanci mestského úradu. Príležitosť zaželať neveste veľa šťastia si nenechal ujsť ani zástupca primátora F. Baláž, ktorý síce sobáš na radnici nestihol, ale novomanželom prišiel zablahoželať cestou so služobnej cesty.
Snímka: (syn)

28.-29.strana

Mozaika

Myšlienka mesiaca:

Človek žije a skutočne žil iba v tom, čo miloval: všetko ostatné sa stráca a nezanecháva stopu v nás, ani okolo nás.

Francois de La Rochefoucauld

Váš humor:

- Predstavte si suseda, nášho Janka neprijali na školu.
- A to už prečo?
- Nepoznal Štúra...
- No vidíte. Dnes sa bez známostí nikam nedostanete!

Text pod snímku na 28.stranu

Výbor mestskej časti Staré mesto v spolupráci s Centrom komunitného rozvoja a Slovenským skautingom – 44. zbor skautov v Nitre pripravili pre deti z lokality Štúrovej ulice a z príľahlých ulíc zábavné popoludnie pri príležitosti MDD v Rolfesovej bani. Okrem zábavných hier a súťaží sa tu uskutočnila aj voľba Superstar Rolfesovej bane. Zneli populárne piesne ale najmä zádušné i temperamentné rómske piesne. Titul Superstar získala Lucia Lakatošová. Snímka zachytáva poslankyňu mestského zastupiteľstva Oľgu Csákayovú medzi súťažiacimi deťmi.
Text: (oc), snímka: Ivan Csákay

Oznam pre darcov krvi

Hematologicko-transfúzne oddelenie Fakultnej nemocnice Nitra sa rozdelilo a transfuziologická časť bola začlenená do Národnej transfúznej služby SR (NTS SR). Vzhľadom na neustálu potrebu krvi chceme osloviť darcov a oznámiť im túto zmenu.

Národná transfúzna služba SR, pracovisko Nitra (v areáli Fakultnej nemocnice Nitra, Špitálska 6) oznamuje darcom krvi, že odbery krvi sa konajú každý pracovný deň od 6.30 do 12.00 h a v utorok do 17.00 h. Informovať sa môžete aj na telefónnom čísle 037/ 65 45 517.

MUDr. Elena Kružliaková, vedúca lekárka

V utorok do 17.00 h

Vyhlasenie

Hoci nerád, predsa musím použiť aj túto formu, aby som zo seba zmyl biľag „nevedomého“ jazykového korektora, ktorý neovláda pravopis slovenského jazyka. V knižke L. Zrubca STAROSLOVENSKÉ TRAGÉDIE, kde som uvedený ako jazykový korektor, sa objavili aj početné chyby, ktoré ma pred verejnosťou diskreditujú. V úvode, ktorého zostavovateľom je JUDr. Peter Korec, je 21 chýb a pod obrázkami sú ďalšie. Vyhlasujem, že úvodnú časť som vôbec nečítal, lebo ju dodali až pred vytlačení knižky, texty pod obrázkami som prvýkrát videl až v knihe a ďalšie texty som čítal len raz, i keď sa zvyčajne čítajú dvakrát. Neviem, kto tento nedostatok spôsobil, ale i tak sa zaň čitateľom ospravedlňujem. ANTON PAŽITNÝ

Najpredávanejšie knihy v Nitre

Kníhkupectvo Viera, F. Mojtu
772 13 88

Vilma Jamnická Elixír môjho života
Viliam Marčok Dejiny slovenskej literatúry 3.
Miloš Zeman Ako som sa mylil v politike

Dom knihy MODUL, Štefánikova tr. 7

652 53 23

Kníhkupectvo Pod Vrškom
652 65 46

Dan Brown Bod klamu
Milan Rúfus Báseň a čas
Paulo Coelho Záhir

Remedium, Kupecká ul. 8

74 19 285

Iris Johansen Hriešne puto
Táňa Keleová – Vasilková Ja a on
Elizabeth Lovell Nezabudni láska

Kníhkupectvo Blaškovič, Štefánikova tr. 41
741 80 94

Nora Mojsejová

Táňa Keleová – Vasilková

Róbert Crais

Ja a on

Rukojemníci

Ambulantné kníhkupectvo AYALA pred Orbisom

29.strana

Poézia v autobusoch

Koncom júna sa vďaka podpore Nitrianskej komunitnej nadácie a pochopeniu SAD sa v autobusoch MHD objavila poézia. Nitrania sa prostredníctvom 750 plagátov postupne zoznamujú so súčasnou slovenskou lyrikou, ale aj s amatérskou tvorbou autorov, ktorí sa prihlásili do literárnej súťaže vyhlásenej pred dvomi mesiacmi Nitrianskou galériou.

Do súťaže sa zapojilo 116 autorov. Všetky práce posúdila odborná porota, ktorú tvoria učitelia a vedeckí pracovníci FF UKF. V prvej fáze si cestujúci budú môcť prečítať texty súčasných slovenských lyrikov, ako napríklad Nory Ružičkovej, Tomáša Janovica, Igora Hochela. Dušana Duška, Petra Milčáka. Neskôr ich doplnia niekoľkými prácami začínajúcich básnikov. V ďalších kolách budú básnické diela týchto autorov premiešané s textami súťažiacich a to nielen s tými, ktoré ocení porota. (do)

Dom Matice oslávil desať rokov

Aj napriek desaťročnej činnosti Domu Matice slovenskej v Nitre bojuje táto inštitúcia o svoje prežitie. V dnešných ekonomických podmienkach jej nikto nedá nič zadarmo. Drahomíra Pechočiaková, riaditeľka zariadenia, je však napriek tomu optimistka. „Samotná oslava desaťročného jubilea sa niesla viac-menej v duchu pripomenutia si úsilia, ktoré sme museli vynaložiť nielen my tu v Nitre, ale aj Matica slovenská ako celok. A myslím si, že stále je za čo bojovať - aj z úcty k práci ľudí v 56 miestnych odboroch Matice slovenskej, ktoré sa nachádzajú v okresoch Nitra, Šaľa, Topoľčany a v Zlatých Moravciach. Silní budeme iba vtedy, ak ostaneme jednotní, ak u nás budú naďalej nachádzať oporu a strechu nad hlavou mladí ľudia. Hlavne pre nich chceme v našich priestoroch aj naďalej vytvárať čo najlepšie podmienky na rôznorodú činnosť,“ povedala nám Drahomíra Pechočiaková. Nájdeme tu napríklad šachový, futbalový či tanečný klub, už desať rokov je spoluorganizátorom celoslovenského športového podujatia Beh o Pohár DMS. Uskutočňujú sa tu rôzne literárne súťaže a stretnutia sa spisovateľmi. DMS udržiava dlhoročné partnerské kontakty aj so zahraničnými Slovákami v Srbsku, Čiernej Hore a Báčskom Petrovci, ktorým pravidelne pomáha slovenskou literatúrou, novinami a časopismi. Matičiari dúfajú, že podobné desaťročné medzníky v živote ich inštitúcie budú ešte pokračovať.

28.strana

Oznam pre darcov krvi

Hematologicko-transfúzne oddelenie Fakultnej nemocnice Nitra sa rozdelilo a transfúziologická časť bola začlenená do Národnej transfúznej služby SR (NTS SR). Vzhľadom na neustálu potrebu krvi chceme osloviť darcov a oznámiť im túto zmenu.

Národná transfúzna služba SR, pracovisko Nitra (v areáli Fakultnej nemocnice Nitra, Špitálska 6)

oznamuje darcom krvi, že odbery krvi sa konajú každý pracovný deň od 6.30 do 12.00 h. Informovať sa môžete aj na telefónnom čísle 037/ 65 45 517.

MUDr. Elena Kružliaková, vedúca lekárka. (rm)

Kam s veľkým odpadom?

Minimálne dvakrát do roka zabezpečuje Mesto Nitra pre obyvateľov veľkobjemové kontajnery. Obyvatelia Nitry môžu zadarmo odložiť za štyri príviesné vozíky odpadu na zberový dvor. Jeden je na Cabajskej ceste v priestoroch skládky Katruša a druhý v areáli Nitrianskych komunálnych služieb (NIKOS) na Nábreží mládeže.

Na skládku môže vyviezť odpad iba občan s trvalým pobytom (bydliskom) v Nitre. Zadarmo je iba uloženie odpadu, odvoz si občan hradí sám. Skúmame či odpad pochádza z domácnosti, ale z drobnej podnikateľskej činnosti,“ povedal nám Zoltán Balko. Ľudia odkladajú staré chladničky, vane či kuchynské linky vedľa smetných nádob na sídliskách. Nie je to povolené. Kto nemá možnosť odviezť odpad do zberných dvorov, môže ho odložiť iba do veľkoobjemových kontajnerov. Mesto ich objednáva na sídliská dva razy do roka a oznamuje to inzerátom v tlači. V zberovom dvore NIKOS vlani uskladnili 650 ton drobného stavebného odpadu a 231 ton komunálneho odpadu. Ak si chce občan zbaviť väčšieho množstva (ako limitovaných štyroch príviesných vozíkov) musí si zaplatiť: za stavebnú sutinu 300 Sk za tonu, a za ostatný komunálny odpad 650 Sk za tonu. (rm)

Vyhrali Slávika

Dlhoročné členky folklórneho súboru BORINKA, ktorý pracuje pri CVČ DOMINO Nitra zožali dvojnásobný úspech na krajskom kole súťaže Slávik Slovenska. Prvé miesto v kategórii mladších žiakov ročníkov 1.- 3. získala Bianka Verešová zo ZŠ Vinodol a v kategórii starších - ročníkov 4.-6. získala 1. miesto Martina Kertészová zo ZŠ Fatranská, ktoré postúpili do Celoštátneho kola súťaže. Súťaž sa uskutoční v Trenčianskych Tepliciach koncom júna pod záštitou Petra Dvorského. Úspechy dievčat nás veľmi tešia a držíme im palce.

29.strana

Čo hovoria pranostiky?

Magdaléna plače

*Podľa dlhodobých meraní teploty vzduchu vrcholí leto v našej oblasti v druhej polovici júla. Pranostiky hovoria vraj **Na svätého Eliáša (20.7.) je dopoludnia leto, popoludní jeseň**, čo znamená, že deň sa skraca. Keby sme podľa pranostiek chceli zistiť, aké počasie bude 22.júla, musíme sa zmieriť s dažďom. Ľudové múdrosti poznajú k sviatku sv. Magdalény len túto alternatívu: **Magdaléna rada plače, V deň Márie Magdalény rado poprcháva, pretože svojho pána oplakáva, Ak prší na deň Márie Magdalény, obilie v stodolách sa zazelená.***

*Starí Rimania nazvali obdobie najväčších horúčav Kanikula. Začína sa 22.júla a končí 23. augusta. V starovekom Grécku zas spájali toto obdobie s okamihom, keď sa prvý raz v priebehu roka objavila na oblohe najjasnejšia hviezda Sírirus. Dlhšie noci v poslednej júlovej dekáde sú zároveň aj chladnejšie. To však nemusí znamenať koniec letných búrok, pretože pri ďalšom mene v kalendári sa hovorí: **Na Jakuba hrom do duba, alebo Keď je na Jakuba hrmavica, žalude a orechy oprchnu.** Studenšie noci zarmútia hubárov: **O svätom Jakube daj už pokoj hube.** Na záver ešte jedna pekná ľudová múdrosť: **Jestliže dážď prší o svätom Jakube, málo vám slaniny narastie na dube.** (rm)*

30.strana

Nitrianska herečka Zuzana Kanócz hrá v úspešnej českej komédii

S románom pre ženy až na Kanárske ostrovy

Na mladú a talentovanú herečku Zuzanu Kanócz sa usmialo šťastie. Český režisér Filip Renč si ju na kastingu vybral spomedzi ďalších desiatok uchádzačiek za predstaviteľku hlavnej roly v jeho najnovšom filme Román pre ženy. Zuzana je pôvodom Košičanka, v nitrianskom Divadle A. Bagara získala angažmán po absolvovaní VŠMU pred dvomi rokmi. Natáčanie filmu bola pre ňu veľká herecká skúsenosť i dosiaľ najväčší profesionálny zážitok. Priznáva, že ňou lomcovali rozličné pocity. Spolu s radosťou, že si režisér vybral práve ju, pociťovala obrovskú zodpovednosť z toho, ako zvládne hlavnú postavu.

Film vznikol podľa knižnej predlohy Michala Viewegha. Jeho podtitul hovorí, že „Dokonalý muž je bohapustý mýtus“. Román pre ženy je vtipným príbehom dvoch žien – matky a dcéry, ktoré si hľadajú toho správneho životného partnera a pritom sa dostávajú do veľmi vtipných životných situácií. Nezvyčajný trojuholník vznikne, keď si 22-ročná Laura – hrá ju Zuzana Kanócz - nájde nového priateľa (Marek Vašut), ktorého však pred rokmi milovala aj jej matka (Simona Stašová). Podrobný obsah filmu nám z pochopiteľných dôvodov nechcela prezradiť, no napokon sme z nej vymámili: „Môj priateľ ma podvedie a pretože si ma chce získať späť, kúpi mne i mojej matke zájazd na Kanárske ostrovy, no moja matka sa tam zaľúbi do istého Nemca. Film však najmä hovorí o tom, že jeden druhého potrebujeme a že si každý si musí nájsť nejakú blízku dušu. Myslím si, že v tomto humorne ladenom príbehu sa nájde skoro každý divák.“

Ďalej sa dozvedáme, že hrať vo filme je úplne odlišné od hrania v divadle, „ale nie je to nič hrozné, čo by sa nedalo zvládnuť!“ zdôrazňuje.

„Pri natáčaní filmu nejestvuje príprava, nie sú skúšky, ani žiadne čítačky. Nie je nič, na čom som zvyknutá z divadla, kde sa herci pripravujú dva mesiace na premiéru. Filmovačke predchádza domáce štúdium scenára a ide sa na pľac, kde sa prvýkrát stretnú herci s režisérom a vlastne sa to celé tvorí. Divadlo a film, to sú dve úplne odlišné veci, ale – priznám sa, vedela by som si predstaviť byť filmovou herečkou.“

Filmovanie trvalo presne 40 dní. Najskôr natáčali v Čechách, týždeň strávili na Kanárskych ostrovoch a týždeň vo Vysokých Tatrách. Nasledovali dokrútky a práca v strižni.

„Na Kanárskych som bola prvýkrát a môžem povedať, že som si tam aj celkom príjemne pracovne oddýchla,“ dozvedeli sme sa.

Zuzana Kanócz svoju prvú veľkú rolu oceňuje a zdôrazňuje aj nemenej príjemnú spoluprácu s veľkými hereckými osobnosťami ako sú Marek Vašut, Simona Stašová, Stela Zázvorková, Saša Rašilov a mnohé ďalšie české herecké osobnosti.

Zuzana pri filmovaní hovorila po česky, to preto, aby jej dabing sedel do pusy, pretože do konečnej fázy filmovej podoby jej hlas predsa len predabovali. Práca na tomto českom filme nie jej jedinou skúsenosťou, pretože vo filme Kruté radosti stvárnila menšiu postavu mníšky. „Nedá sa to porovnať, pretože išlo o krátke, len trojdňové natáčanie,“ dodáva. Počas školy si zahrála aj v študentských filmoch, no ozajstnú príležitosť zahrať si vo filme hlavnú postavu jej umožnil až Filip Renč.

„Filip je vynikajúci režisér a som rada, že som dostala príležitosť spolupracovať s ním. Môžem o ňom hovoriť len v superlatívoch. Bol vždy maximálne pripravený, čo pre mňa ako začiatočníčku bolo podstatné. Našla som v ňom oporu najmä v tom, že vždy presne vedel, čo odo mňa chce. Určil mi oporné body - mantinely a tak som presne vedela, čoho sa môžem chytiť a kam mám s postavou smerovať. Imponovalo mi, že bol otvorený aj k mojim hereckým nápadom a keď to uznal za vhodné, hercovi dal aj voľnú ruku. Netýkalo sa to len mňa, ale všetkých hercov. Simona Stašová bola z neho úplne hotová. I ona ocenila, že hoci na jednej strane nám dával voľnú ruku, na strane druhej nás jemne usmernil. Bolo to veľmi príjemná spolupráca,“ dodáva nitrianska Zuzana Kanócz. Pozýva všetkých do kina. V susednej Českej republike žne táto romantická komédia mimoriadny úspech. V Bratislave má premiéru 16. júna a vzápätí dorazí do nitrianskych kín.

Ľudmila Synaková

Snímka: autorka

31.strana

Víkendová škôlka

Mladé rodiny, ktoré sa počas víkendu nemôžu pre pracovné vyťaženie postarať o svoje deti, nemusia byť už odkázané len na ochotu starých rodičov. Správa materských škôl im totiž ponúka zaujímavú možnosť. Každú sobotu sa o nitrianske deti postará tím skúsených pedagógov. Hoci v Nitre pôsobí 29 materských škôl, ani jedna z nich neponúka víkendové opatrovateľské služby. Keďže sú v meste stovky rodín, ktoré sa počas sobôt a nedeľ nemôžu postarať o svoje deti, založenie netradičného zariadenia bolo viac než potrebné. Novú víkendovú škôlku hodnotia občania ako veľké plus. Ojedinelú materskú školu a služby profesionálnych pedagógov využíva desiatka rodín. Pre deti zabezpečuje centrum pestrý program. Malí Nitrania môžu stráviť deň športom, zábavou alebo rozprávaním sa. Prvé

deti, ktoré sem prišli, sa volali Alžbetka a Šimonko, a tak túto Víkendovú škôlku pomenovali podľa nich. Matkám, ktoré sú v sobotu zamestnané, sa veľakrát stáva, že dávajú deti susedom alebo rodičom. Určite je lepšie, keď deti zveria do rúk odborníkom, kde vedia, že deti budú mať bohaté záujmové činnosti. Zariadenie pre deti predškolského i školského veku sídli v priestoroch Centra voľného času Domino. Službu môžu využiť aj tie rodiny, ktoré nemajú peniaze nazvyš.

31.strana

Prázdniny a babie leto plné aktivít...

Obyvatelia mesta Nitry a blízkeho okolia sa budú môcť tešiť na zaujímavé aktivity, ktoré podporila Nitrianska komunitná nadácia v rámci 2. grantového kola. Na svoje si prídu deti i dospelí. V auguste pripravujú pre mladých ľudí z Nitry turistický poznávací pochod po Nitrianskom kraji. Tábor spestria rôzne hry, ktoré stlmia únavu po prejdenných kilometroch. Deti a mládež sa môžu zúčastniť tvorivých výtvarných dielní počas Divadelnej Nitry a ich výtvary potešia oko verejnosti na Svätoplukovom námestí i počas Divadelného jarmoku. Pre milovníkov literatúry bude v septembri pripravená verejná čítareň začínajúcich autorov, ktorých dielka budú rozvešané na verejných priestranstvách Nitry a okoloidúci sa môžu pri nich pozastaviť a popremýšľať. Projekt nadväzuje na 1. ročník, ktorý sa konal pred rokom a celý sa nesie v duchu: Literatúra z police do ulice. NKN podporila i projekt Asociácie DN, ktorá počas divadelného festivalu pripraví už tradične zaujímavé pouličné kultúrne podujatia a predstavenia, ktoré oživia dianie v meste. Milovníci histórie budú môcť navštíviť netradičnú výstavu: Rím- mesto miest v Ponitrianskom múzeu v Nitre v dňoch 5. - 23. 10., ktorú pripraví púťavou formou študenti muzeológie FF UKF. Nezabudlo sa ani na najmenších, deti z MŠ Piaristická, Vansovej a Alexyho sa budú môcť zapojiť do projektu: Poznaj svoje mesto, prostredníctvom ktorého sa zážitkovou formou naučia čo najviac z histórie vlastného mesta. Deti z MŠ Štiavnická sa zas budú môcť tešiť z dreveného záhradného domčeka, ktorý im poskytne nielen priestor pre všakovaké hry, ale i úkryt pred slnkom v školskom dvore tejto MŠ. OZ STORM pri UKF, ktoré pracuje s ľuďmi závislými od drog získalo grant na vydávanie časopisu Stormík a tlač brožúry, ktorá bude obsahovať množstvo užitočných rád a praktických informácií o liečbe a samoliečbe pre túto cieľovú skupinu. NKN rozdelila na týchto 9 projektov 120 355 Sk i vďaka finančnej podpore Mesta Nitry. Uzávierka najbližšieho grantového kola je 9. septembra.

Eva Staneková

Text pod snímku na 31.stranu:

K zvýšeniu informovanosti obyvateľov a návštevníkov nášho mesta istotne prispeje aj informačný stojan, ktorý koncom mája pribudol na okraj Svätoplukovho námestia. Formou vývesnej skrinky umožňuje zverejňovať aktuálne informácie o kultúrnom dianí v Nitre. Naša snímka zachytáva autorov pri inštalácii a posledných vizuálnych úpravách.

Snímka: **(syn)**

32.strana

Prvá herecká autogramiáda

Divadlo Andreja Bagara pripravilo koncom mája pre svojich fanúšikov špeciálnu akciu - vo foyeri divadla sa po prvýkrát v histórii uskutočnila prvá herecká autogramiáda. Divadlo dalo pre každého herca vytlačiť fotografie, na ktoré pripisovali osobné venovania aj s podpisom.

V Nitre je divadlo veľmi populárne a diváci majú svojich miláčikov. Myšlienka zorganizovať autogramiádu vznikla spontánne a vlastne si ju vyžiadali sami ľudia, pretože v poslednom čase prichádzali na elektronickú adresu divadla - na diskusné fórum osobné odkazy a pozdravy pre hercov, na ktoré už sami nestíhali odpovedať. No a pretože divadlo si záujem o svojich hercov váži, rozhodlo sa zorganizovať autogramiádu.

Riaditeľ divadla Ján Greško mi povedal, že týmto podujatím chcú potešiť nielen fanúšikov, ale aj všetkých tých, ktorí chcú nazrieť do zákulisia divadla, hercov osobne spoznať a podeliť sa s nimi o zážitky z divadelných predstavení. Súčasťou autogramiády boli aj rozličné súťaže. Návštevníci mohli vyhrať kalendáre s aktami hercov, na ktorých sú vyfotografovaní ako svätci, piesne z muzikálov na CD, trička i vstupenky do divadla.

Okrem hereckých stálic ako je Eva Pavlíková, Adela Gáborová, Eva Večerová a Daniela Kuffelová sa predstavila najmä najmladšia herecká generácia, ktorá divákovi ešte nie veľmi známa. Mladí herci z Nitry sa okrem divadelných dosiek čoraz častejšie presadzujú vo filmoch, v reklamách, dabingu ako aj vo videoklipech. Divákovi určite netreba zvlášť predstavovať Milana Ondriku, ktorý je výborným

divadelným hercom a predstaviteľom Adama Šangalu. O jeho autogram bol veru najväčší záujem. Zuzana Kanócziová mala svoju veľkú filmovú premiéru v českom filme Román pre ženy, ktorý práve v júni prišiel do kín. Juraja Hrčku si možno pamätáte z rozprávok pre deti, alebo z filmu Želary nominovaného na Oscara a z videoklipu skupiny P. S. A toto platí aj o ďalších hercoch - tváre Marcela Ochránka, Petra Kadlečíka, Martina Fratriča a Kristíny Turjanovej sa tiež často objavujú na televíznej obrazovke a mnoho ľudí ani nevie, že sú to herci z nitrianskeho divadla.

Herečka Eva Pavlíková na moju otázku, ako sa na autogramiáde cíti, zareagovala s úsmevom: „Pripadáam si ako hviezda Superstar!“ Eva Večerová sa cítila ako na filmovom festivale v Cannes, kde sú hviezdy obľetované svojimi obdivovateľmi. Prvá autogramiáda jednoznačne potvrdila, že herci i diváci sa navzájom potrebujú. (sy)

33 strana

Amatérska fotografia stále obľúbenejšia

Do stále populárnejšej fotoamatérskej súťaže Amfo – diafoto, ktorú organizuje Krajské osvetové stredisko v Nitre, sa hlási čoraz viac autorov. Z okresných súťaží do Nitry postúpilo 180 prác od 69 autorov. Do celoštátneho kola porota odporučila snímky od 22 autorov. Na jej čele stál známy slovenský fotograf František Tomík z Bratislavy, ktorý vysoko hodnotil kvalitatívny posun autorov. „Adeptov na ocenenie bolo podstatne viac, práce boli viac-menej rovnocenné, než ako porota mohla určiť cien. Aj preto sme sa rozhodli udeliť dve tretie ceny v kategórii farebnej fotografie dospelých. Diapozitívy vystriedala digitálna fotografia, no nie digitálne manipulovaná - dotváraná fotka, aj keď na niektorých prácach badať uplatnenie techniky počítača na technickú úpravu.“ Potešil tiež rastúci počet mladých fotografov, siahajúcich po moderných digitálnych prístrojoch, vďaka ktorým môžu s fotografiou experimentovať - i keď skôr narodení zostávajú aj naďalej verní klasickým prístrojom i bežným témam.

Cenu riaditeľky KOS získal Stanislav Szenczi z N. Zámkov. V kategórii farebnej fotky prvá cena patrila Imrichovi Fintovi zo Z. Moraviec, druhá Jánovi Macákovi z Nitry a o tretiu sa podelili Nitrianka Zuzana Šimová a Pavel Kočí z N. Zámkov. Čestné uznanie získal aj Mgr. Jaroslav Košťál z Nitry. Pri čiernobielej fotografii sa zástupcom nášho mesta „ušlo“ iba čestné uznanie. Prevezal ho Juraj Gažovčiak. Pri hodnotení farebnej fotky sa medzi juniormi vo veku od 16 do 21 rokov tešili Michal Zlejší z Nitry a Ondrej Synak z Jelšoviec.

Fotografi v tejto súťaži neboli zviazaní tematicky a tak mohli smelo popustiť uzdu svojej fantázie. Medzi prácami prevažovali portréty a krajinky. Podarilo aj nahliadnuť do výstavnej sály Krajského osvetového strediska, kde inštalujú výstavu ocenených fotografií, a musím priznať, že fotografie majú vynikajúcu úroveň a nemuseli by sa za ne hanbiť ani študenti vysokej školy výtvarných umení. Amfoto a Diafoto je síce amatérska súťaž, no každým rokom potvrdzuje, že fotenie je záľuba, ktorá človeka poznačí doživotne. (syn)

Text pod snímku na 33.stranu:

34.-35. strana

Morové epidémie v 18. storočí takmer vyľudnili Nitru

Obyvateľom starobylého mesta pod Zoborom v minulosti znepokojovali, ale u nich vzbudzovali strach a hrôzu rôzne epidémie. Medzi najčastejšie „strašiaky“ patrili kiahňové nákazy, ktoré sa napr. aj v r. 1772 podpísali na úbytku obyvateľov.

Medzi najzávažnejšie epidémie patrila cholera. Zúriaca nákaza vypukla vo východnej Indii v r. 1817. Odtiaľ v r. 1823 prekročila hranice Európy a rozšírila sa do všetkých jej štátov. V r. 1830 sa dostala do Halície a priblížila sa k hraniciam Slovenska. V nasledujúcom roku prepadla Nitriansku župu a samotnú Nitru. v meste ochorelo viac ako 600 obyvateľov, z ktorých 196 zomrelo. Cholera sa prejavovalo silnou hnačkou, zvracaním a bolestivými kŕčmi. Svoje obete si vyberala všade. Ľudia zomierali vo svojich domoch, dvoroch, v záhradách, na poli i na ulici. Mor zúril hlavne počas letných mesiacov. Cholery sa ľudia obávali, ale za väčšie nešťastie považovali mor, ktorý zachvátil v 18. storočí až dva razy. Mor bol neúprosný, pretože málokoho z postihnutých nechal nažive. Začal sa šíriť po kuruckej vojne, ktorá si tiež vybrala svoju daň na životoch.

Prvá morová nákaza zasiahla Nitru v r. 1710 a v priebehu niekoľkých týždňov si vyžiadala 400 obetí. Mesto spustlo, viacero rodín vymrelo a mnoho domov zostalo neobývaných. To využili prisťahovalci z vidieka, ktorí opustené nehnuteľnosti lacno odkúpili. Druhá morová epidémia postihla Nitru v apríli 1739. V meste šarapatila až do jari 1740 a zobrala 1 242 životov, čo bola asi štvrtina mestského obyvateľstva. Táto rana sa zaceľovala niekoľko nasledujúcich storočí. Aj vo vedomí občanov na dlhý čas vyryla hlboké brázd. Na pamiatku týchto najväčších pohrôm, ktoré postihli mesto v r. 1710 i v rokoch 1739-1740, ale aj z vďaky za ich skončenie nechali obyvatelia mesta postaviť niekoľko pamätníkov. Jedným u nich je i socha Panny Márie na štíhlom stĺpe, ktorú postavili na vtedajšom námestí, pri dnes už nejestvujúcom, kostole sv. Jakuba.

Ukončenie morovej epidémie pripomína aj impozantné barokové mariánske súsošie (Mária Immaculata), ktoré v r. 1750 nechal biskup Imrich Esterházi umiestniť niekoľko desiatok od vstupnej brány do Nitrianskeho hradu.

Z pieskovca ho vytesal rakúsky sochár Martin Vögerle. Mária Immaculata, najväčšie a najcennejšie súsošie v Nitre, patrilo aj k najkrajším a najzácnejším morovým pamätníkom na území Slovenska. Mariánske súsošie tvorí základný mohutný štvorhranný podstavec. Na jeho stranách sú umiestnené štyri reliéfy s mariánskou tematikou a na rohoch rímsy stáli sochy svätých Imricha, Ladislava, Štefana a Vojtecha. Zo stredu podstavca je vztýčený štíhly stĺp, na ktorom stojí pozlátená socha Panny Márie. Súsošie je tiež bohato zdobené ornamentikou, vázami a putti. Sochár Vögerle jeho duplikátom v r. 1749 skrášil aj námestie v rakúskom Hainburgu.

Opravované bolo v r. 1956. Posledná renovácia, ktorá sa uskutočnila pred niekoľkými rokmi, nedokázala súsošiu Márie Immaculati dať pôvodnú podobu. Sochy svätých z rímsy štvorhranného základu boli odstránené, kazy na reliéfoch a ostatnej výzdobe, ktoré sú akiste dielom nielen času, ale aj vandalov, ostali neopravené a nebola mu prinavrátená ani pôvodná dobová farebnosť najmä na reliéfoch umiestnených na stranách podstavca. Jeho pôvodnú krásu nám pripomínajú už len pomaly blednúce fotografie.

Človek sa snaží zabudnúť na všetko zlé, čo ho v živote postihne, ale história, ktorá toho „zlého“ veľa pozná, na zlé zabudnúť nemôže. Z času na čas nám ho musí pripomenúť, aby sa znovu nezopakovalo, hoci v inej podobe. V tomto roku nám dáva k tomu príležitosť a to hneď z príležitosti troch výročí: 295. výročie prvej a 265. výročie od skončenia druhej morovej epidémie i 255. výročie postavenia najimpozantnejšieho morového stĺpa pod Nitrianskym hradom, nám pripomínajú nielen zašlé udalosti, ale aj nás nabádajú zamyslieť sa a hľadať spôsoby ako zabrániť šíreniu novodobým pohromám akým sú AIDS, drogový ošial, ale aj nebezpečenstvo číhajúce vo svetových biologických laboratóriách. Ako sme sa mohli nedávno presvedčiť pri strate dvoch zásielok ázijskej chrípky, ktorá sa v rokoch 1957-1958 spôsobila svetovú pandémiu, ktorej za obeť padlo 1,4 milióna obyvateľov Zeme.

PhDr. Vladimír Černák

36.strana

**V štúdiu DAB prezentovali diela nitrianskych spisovateľov
Pozoruhodná nitrianska kreativita**

Nitrianska odbočka Spolku slovenských spisovateľov a Literárny klub Janka Jesenského pripravili veľkolepú akciu - prezentáciu nových kníh svojich členov. Profesor Andrej Červeňák ako moderátor prezentácie zdôraznil, že „knihy píšeme a vydávame najmä preto, aby sme prehlušili ničotu, absurditu a nezmysel všetkého, čo nás dnes obklopuje a likviduje naše duchovné vnemy.“ A tak práve v tomto duchu sa niesla aj prezentácia v zaplnenom štúdiu DAB, ktoré dávalo jasne najavo, že aj súčasníci majú o literatúru trvalý záujem.

Z pera prof. Andreja Červeňáka vznikla publikácia s názvom **Nitrianska kreativita**. Do nej spísal a encyklopedicky zaznamenal všetkých literárne činných súčasníkov, ktorých spája spoločný menovateľ, že žijú a tvoria v meste pod Zoborom. V publikácii nájdete mená Ján Chryzostom kardinál Korec, Marína Čeretková – Gálová, Peter Liba, Jozef Melicher, Anton Pažitný, Drahomíra Pechočiaková, Ružena Smatanová, Jozef Vladár, Ladislav Zrubec a ďalší.

Druhý z prezentujúcich sa autorov bol básnik Pavol Stanislav. Profesor Červeňák na margo poézie povedal, že dnes nemá na ružiach ustlané, jedni ju milujú, no viacerí ju zatracujú. Pavol Stanislav tvorí

napriek všetkej nepriazni doby. Mottom jeho tvorby sú rodné Nemčiňany a napriek tomu že dnes žije v Senici, s krajom pod Tríbečom ho pri jeho básnickej tvorbe spája neviditeľné a nevysvetliteľné puto, o čom svedčí i jeho najnovšia zbierka básní Súvislosti. Uvedenia do života sa dočkal aj **Zborník**, ktorý dal dokopy predseda nitrianskeho Spolku slovenských spisovateľov Pavol Janík. Zborník vznikol zo seminára, ktorý na UKF pripravil začiatkom tohto roka. Zúčastnilo sa na ňom takmer 40 teoretikov, kritikov a básnikov, ktorých prezentované príspevky zostanú navždy zaznamenané v tomto diele. Literárno-vedeckému skúmaniu románu M. Bulgakova Majster a Margaréta sa niekoľko rokov venovala docentka Natália Muránska. Vznikla tak brožúrka s literárno – kritickým pohľadom na toto najslávnejšie Bulgakovovo dielo, po ktorom môže siahnuť náročnejší čitateľ. Štvrtým zo štvorlístka spisovateľov, ktorí sa prezentovali v divadelnom štúdiu, je Ladislav Zrubec, špecialista na beletrizovanie histórie. Ako sám priznal, vo svojej najnovšej knižke **Staroslovenské tragédie** sa pokúsil čitateľsky pútavým spôsobom podať tragické príbehy, ktoré súvisia s osobnosťami slovenskej histórie od najstarších čias. Na večeri prezentovali aj román **Žofia Bosniaková**, ktorý sa zásluhou čitateľského záujmu dočkal svojej reedície. Román o svätici Žofii Bosniakovej ako i o samotnom rod Bosniakovcov zaujal na vlnách Rádia Slovensko aj rozhlasových poslucháčov, keď nedávno mali po päť večerov možnosť počúvať rozhlasové literárne pásmo Slovenské rody.

Ľudmila Synaková

37.strana

Literárny debut Anny Plecitej

Farebné koráliky

O tom, že ani vyšší seniorský vek nemusí byť ešte prekážkou tvorivej umeleckej činnosti opäť raz presvedčila Anna Plecítá z Piešťan, ktorá v minulých dňoch krstila svoju knihu poviedok, príbehov a miniatúr Farebné koráliky. Príslušníci generácie autorky v Nitre ju poznali pod menom Anna Foltánová. V našom meste žila dve desaťročia a svojou aktivitou v spoločenskom, občianskom a kultúrnom živote sa podpísala pod desiatky vydarených podujatí pre mládež a dospelých. Na svoju učiteľku si iste spomenú i jej bývalí žiaci, vysokoškolskí študenti, alebo členovia detských a mládežníckych klubov a krúžkov.

Anna Plecítá žije na dôchodku v Piešťanoch. A hoci v tomto roku kráča v ústrety svojmu životnému jubileu 80. narodenín, jej povestná energia, najmä na kultúrnom poli, akosi neberie pribúdajúce roky do úvahy. Pravidelne sa zúčastňuje na súťažiach v literárnej tvorbe, v prednese poézie a prózy, svojim recitačným umením obohacuje nejedno podujatie. Báseň i poviedka, ak sa neuchovajú v knižnej podobe, však majú krátky život. Túto pravdu vnukol Anne Plecitej zrejme jej syn, úspešný nitriansky novinár, spravodajca TA SR Ľubomír Foltán - a urobil dobre. Zo svojej tvorby vybrala takmer štyridsať textov, ktoré prináša jej literárny debut pod názvom Farebné koráliky.

Absolventka Baťovej školy práce, pedagogickej fakulty i Univerzity tretieho veku účastníčka Slovenského národného povstania mala z čoho čerpať pre svoju literárnu tvorbu. Vo väčšine príbehov, ako to už u ľudí seniorského veku býva sa však v spomienkach vracia najmä do detstva prežitého na myjavských kopaniciach. Akoby symbolicky vyviera z drsného mimoriadneho skromného a tvrdou prácou označeného obdobia a prostredia energia a úcta k životu a láska k prostému človeku, sprevádza Annu Plecítu rokmi nie práve najľahšieho osudu. V autenticknej atmosfére zobrazení poézie a krás a rodného kraja pod Bradlom, obyčajných ľudí, by však čitateľ márne hľadal horkosť sentiment, nostalgiu či nebudaj plač nad osudom postáv. Naopak, pohladenie, svieži humor, zobrazenie nezlomnej vôle žiť, pobiť sa a prežiť, dodávajú nejednému životnému príbehu nevytrčajúci no o to aktuálnejšie odkaz o pravých hodnotách života človeka, dnes takmer zabudnutých a prekryvaných lacnou pozlátkou zdanlivého blahobytu a honbou za ním. A práve týmto odkazom sú farebné koráliky Anny Plecitej cenným a príhodným príspevkom aj do garderóby moderného čitateľa našej doby. K uvedeniu knižky Anne Plecitej blahoželáme a do ďalších rokov prajeme veľa zdravia a tvorivých síl.

(rm)

Text pod snímku na 36.stranu:

Anna Plecítá si pri krste svojej prvotiny.

Snímka: (A)

38.strana

Podarí sa nám obnoviť slávu nitrianskych vín? Zoborské víno ozdobou stola

V našom meste žije veľa zaujímavých ľudí rôzneho profesijného zamerania, ktorých charakterizuje jedna spoločná črta - majstrovstvo vo svojom remesle a vernosť svojej profesii. Nitran Ing. Štefan Cok, ktorý pochádza síce z neďalekých Lukáčoviec, sa stal Zoborčanom skrze svoju celoživotnú profesijnú lásku - vinárstvo. Upísal sa mu na celý život a táto vernosť sa mu zavďačila tým, že sa stal majstrom vo svojom odbore, znalcom zlatého nitrianskeho moku, ktorý vie nielen dobré víno vyrobiť, ale ktorý mu aj rozumie a vie o ňom zaujímavo rozprávať. Lebo víno nie je hocijaký nápoj, ale nápoj ušľachtilý, bezprostredne spätý s vývojom ľudskej civilizácie a kultúry od najstarších čias. Pre kresťanov je to aj nápoj kultový, posvätený samým Ježišom Kristom. Už tieto skutočnosti ho predurčujú k tomu, aby sme k nemu pristupovali s úctou.

„Moja cesta k vinárstvu bola veľmi prozaická. Keď som po vojenčine nastúpil do Vinárskych závodov v Nitre, vinohradníctvo a vinárstvo začalo po dlhom čase úpadku prežívať svoj prvý rozkvet vo veľkovýrobných podmienkach skolektivizovaného čs. poľnohospodárstva. Náš vtedajší gen. riaditeľ Ing. Rudolf Waldner vytýčil úlohu dorobiť ročne milión štepov. Preto si ma vtedajší náš riaditeľ Jozef Voltemar zavolať, či by som sa neujal tejto úlohy. A tak som v prvej polovici 60. rokov sa venoval najskôr škôlkárstvu,“ hovorí Ing. Cok. Pravda, novozakladané vinohrady iba postupne začínali prinášať úrodu. Bolo treba pri stúpajúcom dopyte a raste spotreby vína dovážať hrozno i víno. Ako pokračuje vo svojich spomienkach náš jubilant, dovážalo sa najmä z Bulharska, Rumunska, z býv. Juhoslávie a niečo aj z Maďarska. Ukázalo sa, že nitriansky závod potrebuje modernizáciu vo veľkom štýle, aby zvládol svoje úlohy, lebo vo vtedajšom Česko-Slovensku stúpala záujem o víno. Preto sa v roku 1972 položil základný kameň novému závodu v Lužiankach na Kajse.

„Bolo to pekné, mohol by som povedať, budovateľské obdobie môjho života, ktoré som prežíval vo funkcii vedúceho prevádzky. Bolo treba ustrážiť vo výstavbe potreby vinárskej technológie. Nikdy nezabudnem na ten deň, bolo to 6. augusta 1975, keď z novej prevádzky v Lužiankach vyšla prvá fľaša vína...“ V živote každého človeka sú významné dátumy nielen rodinné, ale aj profesijné. Má ich aj Ing. Štefan Cok, ktorého sa výstavba závodu bytostne dotýkala. Najskôr sa postavili administratívne budovy, potom priestory pre technologický proces a sklady v troch fázach. V prvej sa rozvinula výroba, v druhej etape bol závod schopný spracovať 700 vagónov a v tretej až 2100 vagónov hrozna s kapacitou 21 miliónov litrov vína.

Pán Cok je už dávno na dôchodku a so záujmom i s obavou sleduje ťažké časy tzv. transformácie poľnohospodárstva, vrátane vinohradníctva a vinárstva. „Je to úplne nová doba,“ pokračuje vo svojom rozprávaní, „ktorá radikálne mení vzťah k dorábaniu a spracovaniu hrozna i ku kvalite vína. Pre socializmus bola podstatná najmä kvantita, pre súčasné európske vinohradníctvo a vinárstvo v tvrdej konkurencii s tradičným vinárstvom francúzskym a stredomorským je podstatná kvalita. Tá sa musí odrážať už vo vinohradníctve. Kedysi sme strihali vinič na úrodu 10 - 12 ton z hektára, dnes na 5 - 6 ton s prihliadnutím na kvalitu budúceho vína. Pravda je však taká, že kedysi konzument zaplatil za liter 20 - 25 korún, dnes príslušník strednej vrstvy neváha zaplatiť za fľašu dobrého domáceho vína aj 250 - 300 korún a v reštauráciách oveľa viacej... Kedysi sme v Nitre masovo produkovali niekoľko značiek stolových vín, dnes ide zákazník po odrodových vinách, po kabinetných, archívnych... Dnes milovníci dobrého vína žiadajú z istej vinárskej oblasti len určité odrody vína, vediac, ktoré sú pre tú oblasť typické s najvyššou kvalitou vzhľadom na agroekologické podmienky, atď... Nuž naozaj, časy sa menia... Nepomôžu len nostalgické spomienky a žalospevy za starými dobrými časmi, ale treba konať. Nie je ani také veľké umenie dorobiť kvalitné vína na medzinárodné súťaže, ale problém je založiť a udržať kvalitu značkového vína a dostať ho do sveta...“

Nakoniec sme pri tej kvalite zostali. Pripomenuli sme si aj snobských konzumentov vína, pre ktorých je značka všetko a mnohokrát sa dožijú veľkého sklamanie aj pri tradičných zahraničných producentoch. Mnohé dodávateľské firmy totiž využívajú rastúci dopyt po osvedčených značkách a porušujú pravidlá hry. Tu veľa záleží na našich dovozcoch, aj na našich producentoch, ako sa správajú k spotrebiteľom. V reštauráciách a v pohostinstvách zase záleží na tom, ako vínu rozumejú. Budúcnosť by však mala patriť predovšetkým domácim vínam a to nie z číreho vlastenectva, ale preto, že dobré víno z rodného kraja najlepšie chutí a je za ním práca a kumšt mnohých generácií našich predkov. O nitrianskom víne kedysi, keď ešte rečou vzdelancov v Uhorsku bola latinčina, panovala mienka: „Vinum Zoborense – decus et gloria mensae,“ čo v preklade znamená, že zoborské víno je ozdobou a slávou stola. Nech nám aj toto malé zamyslenie nad vinárskym kumštom z príležitosti 70. narodenín známeho vinára Ing. Štefana Coka upriami pozornosť na naše vína a prispeje k obnove slávy nitrianskych vinných pivníc. Hádám sa tí mladí ešte dožijú toho, že sa v Nitre budú zastavovať turisti a ctelia dobrého vinného moku na sklenku, povedzme, vynikajúceho zoborského Rulandského, Rizlingu,

alebo takého Sauvignonu, ktorého však je v zoborských pivniciach poskromne, hoci dopyt po ňom z roka na rok rastie...

Dr. Emil Vontorčík

39.strana
Do rámčeka

Regionálna fotosúťaž
o Cenu primátora mesta Nitra

PRIBINOVA NITRA

pod záštitou primátora mesta Nitra Ferdinanda Vitéka

Redakcia Watt foto-video v spolupráci s Mestom Nitra vyhlasuje celoročnú regionálnu kategóriu fotosúťaže WATT 2005 pod názvom PRIBINOVA NITRA. Najlepší autor získa Cenu primátora mesta Nitra. Do súťaže možno prihlásiť v tejto kategórii 5 až 20 fotografií. Uzávierka zasielania fotografií je 17. októbra 2005.

Najlepšie fotografie budú vystavené v nitrianskej Synagóge v dňoch od 11. – 25. novembra 2005.

Fotografie zasielajte na adresu:
redakcia WATT, P. O. BOX 8, 839 08 Bratislava 32
Obálku označte heslom: Pribinova Nitra

39.strana

Futbalisti opäť v I. lige

Futbalový klub FC Nitra bude po dlhých piatich sezónach opäť pôsobiť v najvyššej slovenskej lige. Futbalisti Nitra, ktorí opustili najvyššiu súťaž v sezóne 1999/2000, spečatili svoj návrat do Corgoň ligy víťazstvom v stretnutí 29. kola druhej ligy 11. júna na ihrisku Rapidu Bratislava 2:1. Mojím cieľom bolo do troch rokov získať pre Nitru postup medzi elitu. Podarilo sa nám to s ročným predstihom, povedal tréner Nitra Ivan Galád, ktorý už takmer naisto zostane pod Zoborom. Prvé pocity sú také, že si možno ani neuvedomujeme, čo sa nám podarilo. Ale jednoznačne sme radi a podľa toho aj budú vyzerať oslavy, spontánne reagoval najlepší strelec druhej ligy Róbert Rák, ktorý veril v postup Nitra takmer celú sezónu. „Sebavedomie, že postúpime som mal už na začiatku súťaže. Po piatom kole sme sa dostali do čela súťaže a túto pozíciu sme si udržali stabilnými výkonmi. Verili sme si, aj keď sa na nás Ličartovce dotiahli na rozdiel piatich bodov,“ povedal Rák.

V slávnostnej nálade sa nieslo utorkové derby s Lapášom, ktoré urobilo bodku sa sezónou. Mužstvá nastúpili na hraciu plochu za prítomnosti mažoretiek, z tribúny hráčom tleskala aj generalita zo Slovenského futbalového zväzu. V polčasovej prestávke vedenie klubu ocenilo bývalých nitrianskych futbalistov, ktorí v ročníku 1958/59 historicky prvýkrát postúpili do najvyššej súťaže. Po zápase dekorovali hráčov, ktorí sa o postup do prvej ligy zaslúžili v tejto sezóne. V rámci osláv návratu FC Nitra medzi futbalovú elitu pripravili balónová šou v klubových farbách a na oslavu postupu nechýbal

ohňostroj. Zaujímavú choreografiu s poďakovaním smerom k hráčom za účinkovanie v súťaži počas sezóny 2004/05 si pripravil aj nitriansky fanklub. Diváci mali vstup voľný a zdarma sa podával aj guláš a pivo. (rm)

Volejbalisti Cero majstri SR

Basketbalisti ŠK K Cero SPU Nitra získali historický titul

N. Šišková majsterkou sveta

Na III. medzinárodných majstrovstvách Slovenska vo fitnes v kategórii žien nad 164 cm obhájila majstrovský titul Nina Šišková z F&F Nitra. Jej oddielový kolega Ján Machovec tu získal medzi mužmi bronzovú medailu. Na MS v Aténach dosiahla Nina Šišková vynikajúci úspech, keď sa vo svojej kategórii fitness shape sa stala majsterkou sveta. Jej postavu ohodnotili rozhodcovia síce ako tretiu najlepšiu, ale voľnú zostavu mala jednoznačne najkvalitnejšiu, pretože všetci ôsmi rozhodcovia ju dali na prvé miesto. (rm)

40.strana

Najlepší športovci na ZŠ Škultétyho

V piatok 3. júna sa na Svätoplukovom námestí zišli všetci aktéri I. ročníka Nitrianskej školskej ligy. Do súťažných zápolení sa zapojilo celkom vyše tristo detí z nitrianskych základných škôl. Tí najlepší z jednotlivých športových odvetví si na vyhlásení prevzali diplomy a vecné ceny a najlepší sa tešili aj z víťazstva. Ocenenia odovzdával primátor Nitry Ferdinand Vítek spolu so známymi nitrianskymi športovými osobnosťami ako sú majsterka sveta v karate Monika Višňovská, hokejový majster sveta Jozef Stümpel, jeden z najlepších karatistov Slovenska Mário Farmadín, majster Slovenska v basketbale Branislav Tomek a futbalisti Igor Demo a najlepší nitriansky strelec Róbert Rák.

VYBÍJANÁ: 1. ZŠ Zobor, 2. ZŠ Topoľová, 3. ZŠ Škultétyho. HÁDZANÁ: 1. ZŠ Škultétyho, 2. ZŠ Fatranská, 3. ZŠ Na Hôrke. FUTBAL: 1. ZŠ Tulipánová, 2. Na Hôrke, ZŠ Drážovce. BASKETBAL: ZŠ Na Hôrke, 2. ZŠ Škultétyho, 3. ZŠ Fatranská. VOLEJBAL: 1. ZŠ Tulipánová, 2. ZŠ Škultétyho, 3. ZŠ Fatranská.

Celkovým víťazom 1.ročníka Nitrianskej školskej ligy sa stala ZŠ na Škultétyho ulici v Nitre, ktorá získala Putovný pohár primátora mesta Ferdinanda Víteka a hlavného organizátora Slavomíra Vargu. Druhé miesto patrí ZŠ Tulipánová a tretie žiakom a pedagógom ZŠ Na Hôrke. Na záver vyhlásenia sa uskutočnila autogramiáda nitrianskych športových osobností. (syn)

Obálka – vnútro

Nitra na snímkach z minulosti

Pokochajte sa v leteckom pohľade na dnešnú rušnú križovatku v centre nášho mesta.

Snímka: archív časopisu

Text pod snímkou č.

Celoslovenské dožinky vznikli z iniciatívy poľnohospodárskych redaktorov pred viac ako 40. rokmi. Hlavným dejiskom tejto kultúrno-spoločenskej udalosti roka bol Nitrianska hrad a jeho okolie (na snímke dnešné Župné námestie, kde bývalo trhové mestečko. V roku 1972 dostali nálepku politickej akcie, ale folklór na dožinkách dominoval aj naďalej. Text a snímka: Mikuláš Gál